ABC
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) اربع 18 مارچ 2026 ع 28 رمضان المبارڪ 1447 ھ صفحا 6 - ملھ 30 روپيا شمارو (214)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

ايران ۾ اسرائيل جي شديد بمباري، علي لاريجاني ۽ ڪمانڊر غلام رضا سليماني کي نشانو بڻائڻ جي دعويٰ، تهران جي ترديد

ايران طرفان اسرائيل تي نون حملن ۾ سائبر ٽيڪ مرڪزن ۽ پوليس جي هٿيار ٺاهڻ واري ڪارخاني کي نشانو بڻايو ويو، حملي وقت علي لاريجاني سان سندس پٽ به گڏ هو: اسرائيلي اختيارين

علي لاريجاني کي گڏيل رليف وارن حملن دوران نشانو بڻايو ويو، پاسداران انقلاب جي پيراملٽري فورس بسيج جي ڪمانڊر غلام رضا سليماني به هڪ فضائي حملي ۾ مارجي ويو: اسرائيل جي دعويٰ

صبح کان جاري ٻرون حملن دوران صيهوني حڪومت جي هٿيار ٺاهڻ واري ڪمپليڪس کي نشانو بڻايو، علي لاريجاني جي ٽيليگرام ۽ ايڪس اڪائونٽن تي شايع ٿيل تصويري پيغام ۾ وقت ۽ تاريخ لکيل ناهي

ايراني حڪومت جو تختو ڪرڻ ايراني عوام ذريعي ئي اوٽلو ڪري سگهجي ٿو، اسان ڪئي چڪا آهيون، ايران ڊرامائي طور هيٺ ٿي چڪو آهي، ايران سان جنگ اسان جو مشن مڪمل ٿيڻ تائين جاري رهندي: اسرائيلي پرڏيهي وزير

تل ابيب/تهران (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اسرائيلي فوج دعويٰ ڪئي آهي ته هن ايران جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل جي سيڪريٽري علي لاريجاني ۽ بسيج فورس جي ڪمانڊر غلام رضا سليماني کي نشانو بڻايو آهي جڏهن ته ايراني اختيارين طرفان اجا تائين ڪو به باضابطا ردعمل

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

بلاول ڀٽو زرداري سان نثار کهڙو ۽ وقار مهدي جي ملاقات

ملاقات دوران تنظيم جي سرگرمين ۽ سياسي صورتحال تي تفصيلي ڳالھ ٻولھ

فاروق اعوان، نبيل گبول ۽ نادر گبول عوامي مسئلن بابت چيئرمين کي ڄاڻ ڏني

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ايراني انٽيليجنس وزارت طرفان سورين اسٽار لنڪ ڊوائيسز ضبط ڪرڻ جي دعويٰ

تهران (ھ د) ايران جي انٽيليجنس وزارت طرفان سورين اسٽارلنڪ ڊوائيسز ضبط ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي ايران جي

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

حزب الله تل ابيب ۾ اسرائيلي فوجي اڏي تي حملي جي وڊيو جاري ڪري ڇڏي

بيروت (ھ د) لبنان جي مزاحمتي تنظيم حزب الله تل ابيب جي ڏاکڻي علائقي ۾ قائم اسرائيلي فوجي اڏي تي ميزائل حملو

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: پ پ چيئرپرسن بلاول ڀٽو زرداري سان پ پ سنڌ جو صدر نثار کهڙو ۽ جنرل سيڪريٽري وقار مهدي ملاقات ڪري رهيا آهن

افغانستان ۾ پاڪستاني فورسز جون ڪامياب ڪارروايون، فضائي حملن ۾ دهشتگردن جا ڪيئي ٺڪاڻا تباهه

آپريشن غضب للحق تحت افغانستان تي فضائي حملا، جنهن ۾ طالبان حڪومت جي انهن عسڪري جاين کي نشانو بڻايو ويو، جيڪي دهشتگردي لاءِ استعمال ٿي رهيون هيون: وزير اطلاعات

ننگرهار ۾ به طالبان حڪومت جي انهن هنڌن کي نشانو بڻايو ويو، جن کي دهشتگردي جي مقصدن لاءِ استعمال ڪيو ويو ۽ لاجسٽڪس، گولي بارود ۽ ٽيڪنيڪي انفرا اسٽرڪچر کي تباهه ڪيو ويو

ڪابل ۾ به هنڌن تي موجود فني مدد جي بنيادي ڍانچي ۽ هٿيار ذخيرو ڪرڻ جي سهولتن کي مؤثر انداز ۾ تباهه ڪيو ويو، حملن ڪلپ ۾ نظر ايندڙ ثانوي ڌماڪا هٿيارن جي وڏن ڊپوئن جي موجودگي جي نشاندهي ڪن ٿا

لاڳاپيل لاجسٽڪ سهولتون، هٿيار ۽ فني بنيادي ڍانچو تباهه، انهن ٺڪاڻن کي پڻ نشانو بڻايو ويو جيڪي افغان طالبان حڪومت پنهنجي ڪيترن ئي دهشتگرد پراڪسيز جي حمايت ڪن ٿا

افغان طالبان حڪومت جي پروپيگنڊا ڪندڙن جون ڪوڙيون دعوائون خطي ۾ دهشتگردي جي حمايت ۽ سرپرستي جي ڪٽڻي قدمن سان افغان عوام ۽ دنيا کي بيوقوف نٿا بڻائي سگهن: وزير وزير عطاءُ الله تارڙ

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اطلاعات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

جتي به پيپلز پارٽي جي حڪومت رهي آهي، اتي ترقي واضح نظر اچي ٿي: شرجيل ميمڻ

رمضان المبارڪ جي برڪت واري مهيني ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي پنهنجي عوام سان ڪيل واعدا پورا ڪري رهي آهي

ميئر ڪراچي سان گڏجي شهر جي ترقي، سالڊ ويسٽ مينيجمينٽ، پاڻي جي فراهمي ۽ انفراسٽرڪچر جي بهتري تي خاص ڌيان ڏنو پيو وڃي

سنڌ حڪومت پهريون ڀيرو پاڪستان ۾ اي وي بس سروس ۽ عورتن لاءِ پنڪ بس سروس متعارف ڪرائي آهي

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ ٽرانسپورٽ کاتي جي انتظام هيٺ اي وي بس جي نئين روٽ جي افتتاحي تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ، ميئر

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت ۾ پي اي آر سي جي بيهر جوڙجڪ بابت گڏجاڻي ٿي رهي آهي

ڪراچي: سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ ميئر مرتضيٰ وهاب ۽ ايم اين اي شاهده رحماني پيپلز بس جي نئين روٽ جو افتتاح ڪري رهيا آهن

وزيراعظم پاران پاڪستان زرعي تحقيقاتي ڪائونسل جي نئين سر جوڙجڪ جي اصولي منظوري

قومي غذائي تحفظ ۽ تحقيق واري وزارت ۽ پي اي آر سي جي معاملن بابت وزيراعظم جي صدارت ۾ اجلاس ٿيو

چين جي اڪيڊمي آف ايگريڪلچرل سائنسز جي طرز تي زرعي تحقيق جي حوالي سان تحقيقي ادارو بڻائڻ جي هدايت

ٽائيم لائين سان پي اي آر سي جي نئين سر تنظيم سازي جي لاءِ ٺوس پلان تيار ڪيو وڃي: وزيراعظم شهباز شريف

اجلاس کي پي آر سي کي زرعي تحقيق جي جديد دور جي گهرجن سان هم آهنگ هڪ فعال ادارو بڻائڻ جي حوالي سان تفصيلي بريفنگ

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف پاڪستان زرعي تحقيقاتي

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

آمريڪي اڏن جو استعمال پاڙيسري ملڪن سان لاڳاپن کي نقصان پهچائي رهيو آهي: ايراني صدر

ايران موجوده جنگ جي شروعات ناهي ڪئي پر پنهنجي دفاع جو حق استعمال ڪري رهيو آهي: مسعود پزشڪيان

امن ۽ استحڪام ان وقت تائين ممڪن ناهي جيستائين آمريڪا ۽ اسرائيل پاران ايران خلاف ڪارروايون جاري آهن

جنگ بندي جون اپيلون ان وقت تائين اثرائتيون ناهن جيستائين ايران خلاف وڌيڪ حملن جي ضمانت نه ٿي ڏني وڃي: ايراني صدر

تهران (اي پي پي) ايران جي صدر مسعود پيزشڪيان خطي ۾ آمريڪي فوجي اڏن جي استعمال کي ختم ڪرڻ جو مطالبو ڪندي چيو آهي، ته اهو قدم ايران جي پاڙيسري ملڪن سان لاڳاپن کي نقصان پهچائي رهيو آهي پرڏيهي ميڊيا موجب سوشل ميڊيا پليٽ فارم ايڪس تي جاري بيان ۾ ايران جي صدر چيو ته ايران موجوده

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

قومي ڏهاڙي تي پريڊ ۽ تقريبون نه ڪرڻ جو فيصلو

تيل بحران ۽ حڪومتي بچت مهم تحت قدمن سبب اهڙو فيصلو ڪيو ويو

سمورين وزارتن ۽ ادارا سادگي ۽ پروقار طريقي سان پاڪستان جو ڏهاڙو ملهائين: وزيراعظم

اسلام آباد (اي پي پي) نار جي صورتحال جي ڪري تيل جي بحران ۽ حڪومت پاران اعلان ڪيل ڪفايت شعاري قدمن جي ڏس

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

بغداد ۾ آمريڪي سفارتخاني تي ڊرون ۽ راڪيٽن سان حملو

آمريڪي سفارتخاني تي صبح جو ٽي ڊرون ۽ چار راڪيٽ فائر ويا: ايران

ٽيون سفارتخاني جي احاطي سان ٽڪرائجي ويو، علائقو سرڪاري تحويل ۾ ڏني ويندي

بغداد (اي پي پي) عراق جي گادي واري شهر بغداد جي گرين زون ۾ واقع آمريڪي سفارتخاني تي حملو ڪيو ويو آهي پرڏيهي ميڊيا مطابق عراق جي سيڪيورٽي اهلڪار جي حوالي سان ٻڌايو آهي ته

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

نيويارڪ ۾ باهه، ٻار سميت 4 ماڻهو اجل جو شڪار

نيويارڪ سٽي ۾ هڪ رهائشي عمارت ۾ اوچتو باهه لڳي

واقعي ۾ هڪ ٻار سميت چار ماڻهو فوت ۽ ڪيترائي زخمي ٿيا

نيويارڪ (اي پي پي) آمريڪي شهر

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

اهل تشيع		اهلسنت		شهر
سحري	افطاري	سحري	افطاري	
05:15	06:51	05:23	6:42	ڪراچي
05:09	06:46	05:18	06:37	حيدرآباد
05:06	06:43	05:15	06:34	سکر

پاڪستان پاران ڪابل ۾ منشيات جي بحالي جي اسپتال کي نشانو بڻائڻ جو الزام بي بنياد قرار

رڳو افغان طالبان رجيم جي بنيادي ڍانچي کي نشانو بڻائي رهيو آهي، جيڪي دهشتگرد حملن جي منصوبابندي ۾ هوندا

ڪنهن اسپتال، ڪنهن منشيات جي بحالي جي مرڪز ۽ ڪنهن شهري سهولت جي عمارت کي نشانو نه بڻايو ويو

موجوده حڪومتي عهديدار بار بار ڪوڙن بيانن، ڪوڙين دعوائن، اڳ جي پوسٽن کي ڇوندي ڊيابيٽ ڪرڻ ۽ ٻڌندڙن کي گمراهه ڪرڻ

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ افغان طالبان رجيم پاران پاڪستان تي ڪابل ۾ منشيات جي بحالي جي اسپتال کي نشانو بڻائڻ جي الزام ۽ ڪوڙي دعويٰ

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

فيصل آباد: هڪ پينٽر ديوارن تي خوبصورت چٽ چٽي رهيو آهي

پ پ پاران 4 اپريل تي ڳڙهي خدابخش ڀٽو ۾ رٿيل ڄلسو نه ڪرڻ جو فيصلو

ملڪ جي سڀني ضلعن ۾ قرآن خواني جون تقريبون منعقد ڪرڻ جو فيصلو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلزپارٽي پاران 4 اپريل تي ڳڙهي خدابخش ڀٽو ۾ رٿيل ورسي وارو جلسو نه

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪيوبا سان جيڪو چاهيون ڪري سگهون ٿا :آمريڪي صدر

مان ڪيوبا کي حاصل ڪرڻ جو اعزاز حاصل ڪري وٺندس: ٽرمپ

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ ڪيوبا خلاف پنهنجي زباني جنگ کي وڌيڪ تيز ڪندي چيو آهي ته هو اميد ڪري ٿو ته ڪيس ڪيوبا ڪنهن به شڪل ۾ حاصل ڪرڻ جو اعزاز ملندو ۽ هو

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

سرڪاري دستاويزن کي ڊجيٽل بڻائڻ جعلي اسٽامپ پيپر ختم ڪرڻ ۽ خدمتون آسان ڪرڻ جو ارادو آهي: وڏو وزير

گذريل پنج مهينن ۾ 7 لک 30 هزار کان وڌيڪ چالان پراسيس ٿيا آهن ۽ 12.8 ارب رپيا شفاف طريقي سان وصول ڪيا ويا آهن

اي اسٽيمپنگ سسٽم سان جعلي اسٽامپ پيپر مافيا جو خاتمو، ٻڌڪ بيٺ دستاويزن جي روايت جو خاتمو ۽ ماڻهن کي ڏکيئن قطارن کان نجات ملي رهي آهي

وڏي وزير "سنڌ پي" نالي ڊجيٽل ادائيگي پليٽفارم جو اعلان ڪيو، شهري موبائل فون تان ٽيڪس، فيسون ۽ بيون ادائيگيون ڪري سگهندا

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه صوبي ۾ ڊجيٽل گورننس کي هٿي ڏيڻ لاءِ اپاءَ تيز ڪندي چيو آهي ته ٽيڪنالاجي تي ٻڌل سڌارا شفافيت، موثر ۽ عوام دوست حڪومت

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد: حسين آباد ۾ ٻارڙيون نلڪي تان پاڻي ڀري رهيون آهن

آءِ جي سنڌ جي صدارت هيٺ منشيات ۽ گٽڪي خلاف ڪارروايون جو جائزو اجلاس

اي پلس ڪيٽيگري منشيات فروشن ۽ آن لائين وڪرو ڪندڙن خلاف تفصيلي بريفنگ

گٽڪو ۽ ماوا وڪرو ڪندڙن خلاف ڪارروايون تيز ڪرڻ، سائبر مانيٽرنگ ۽ انٽيليجنس کي نعال بڻائڻ تي زور

ڪراچي (بيورو رپورٽ) انسپيڪٽر جنرل آف پوليس سنڌ جاويد عالم اوڍو جي صدارت هيٺ سينٽرل پوليس آفيس ڪراچي ۾ اي

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ مارئي ميمڻ جو تاريخي سجاڳپ ۽ ٻولي جي تحفظ لاءِ نئين فورم جو اعلان

فورم طرفان سنڌ جي تاريخي عمارتن ۽ ماڳن مڪانن جي تحفظ لاءِ آواز اٿاريو ويندو، مارئي ميمڻ

سنڌ جي جهنگلي جيوت، ماحول، لوڪ ادب، شاعري ۽ ٻولي لاءِ حڪومت طرفان مناسب بجيٽ رکرائڻ لاءِ ڀرپور ڪوشش ڪئي ويندي

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) اڳوڻي وفاقي وزير مارئي ميمڻ ڪالهه شام جو ڪراچي پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي سنڌ جي تاريخي سجاڳپ ۽ ٻيائي کي درست انداز ۾ بيان ڪرڻ پيش ڪرڻ لاءِ

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

ڪراچي مسئلن تي ميئر ڪراچي سان ڳالھ ٻولھ ٿي آهي: نهال هاشمي

ايم ڪيو ايم قيادت ۽ ڪامران ٽيسوري سان به رابطو برقرار آهي

گورنر هائوس عوام جو گهر آهي ۽ اهو هميشه عوام لاءِ کليل رهندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ محمد نهال هاشمي چيو آهي ته هن شهر جي مسئلن تي ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب سان تفصيلي ڳالھ ٻولھ ڪئي آهي جڏهن ته ايم ڪيو ايم جي قيادت ۽ اڳوڻي گورنر

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

بهاولپور: هڪ اسٽال تي افطاري لاءِ ماڻهو سموسا پڪوڙا خريد ڪري رهيا آهن

جماعت اسلامي رڳو سياسي پوائنٽ اسڪورنگ ڪري رهي آهي: ترجمان ميئر

جماعت اسلامي ڪراچي جي ترقي ۾ سڀ کان وڏي رڪاوٽ بڻجي چڪي آهي

روڊ، انڊر پاس، اوور هيڊ برج، پارڪ گرائونڊ ۽ ڪميونٽي سينٽرن جا ڪم شروع ڪيا آهن

جماعت اسلامي جي 9 ٽائونز ۾ ڪرپشن عام آهي ۽ ڪو به نمايان ترقياتي منصوبو نظر نٿو اچي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي جي ترجمان ۽ ڪي ايم سي ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي پارلياماني ليڊر ڪرم الله

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

سنڌ سميت سڄي ملڪ ۾ 17 کان 20 مارچ تائين برفباري، برسات ۽ طوفان جي اڳڪٿي

اولهندي علائقن ۾ داخل ٿيندڙ نئون اولهندي سلسلو 20 مارچ تائين ملڪ جي اڪثر حصن کي پنهنجي وڪڙ ۾ آڻيندو

عيد ڏينهن ملڪ جي مٿانهن علائقن ۾ موسم جهڙالي رهندي، بلوچستان ۽ ڀرپاسي علائقن ۾ برسات ۽ گجگوڙ جو امڪان

اسلام آباد (اي پي پي) موسميات کاتي سنڌ سميت سڄي ملڪ ۾ 17 کان 20 مارچ تائين برفباري، برسات ۽ طوفان جي اڳڪٿي ڪئي آهي موسميات کاتي موجب 17 مارچ کان ملڪ جي اولهندي علائقن ۾ داخل ٿيندڙ نئون اولهندي سلسلو 20 مارچ تائين ملڪ جي اڪثر حصن کي پنهنجي وڪڙ ۾ آڻيندو جنهن سبب مختلف علائقن

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ممڪن وڏي دهشتگرد حملي جو منصوبو ناڪام بڻايو ويو

ڪائونٽر ٽيررازم ڊپارٽمينٽ هڪ انتهائي گهربل دهشتگرد کي ماري ڇڏيو

دهشتگرد جي سڃاڻپ سهيل بلوچ عرف گرگ بلوچ جي نالي سان ٿي

مارجي ويل دهشتگرد پابندي مڙهيل بلوچ لبريشن آرمي جو هڪ اهم ڪمانڊر هو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ ممڪن وڏي دهشتگرد حملي جو منصوبو ناڪام بڻايو ويو 17 فيبروري تي سي ٽي ڊي سنڌ سان مقابلي ۾ مارجي ويل دهشتگرد انتهائي گهربل دهشتگرد تڪڙو تفصيل

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

شوال 1447هجري جو چنڊ ڏسڻ لاءِ چنڊ ڏسڻي ڪميٽي جو اجلاس اڄ اسلام آباد ۾ طلب

اسلام آباد (اي پي پي) شوال 1447هجري جو چنڊ ڏسڻ لاءِ مرڪزي چنڊ ڏسڻي ڪميٽي جو اجلاس (سڀاڻي) خميس 19 مارچ تي اسلام آباد ۾ طلب ڪيو ويو

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

فنانس ڪميٽي جو مقصد ادارن جا مالي مسئلا وقت تي حل ۽ ترقياتي منصوبن ۾ رڪاوٽن کي ختم ڪرڻ آهي: ناصر شاهه

فنڊز جي منظوري مڪمل شفافيت ۽ گڏيل صلاح مشوري سان ڏني وڃي ٿي ته جيئن وسيلن جو صحيح استعمال ٿئي

بلاول ڀٽو زرداري ۽ وزيراعلي سنڌ جي هدايتن موجب ترقياتي منصوبن جي وقت تي تڪميل حڪومت جي اولين ترجيح آهي

منظور ٿيل منصوبن تي فوري عمل ڪيو وڃي ته جيئن عوام کي جلدي فائدو ملي ۽ صوبي ۾ ترقي جو عمل تيز ٿئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بلديات، هائوسنگ ۽ ٽائون پلاننگ سنڌ جي وزير سيد ناصر حسين شاهه جي صدارت هيٺ ڪابينا جي فنانس بابت ڏيلي ڪميٽي جو تفصيلي

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

دادو: بس حادثي جي زخمين کي طبي امداد ڏني پئي وڃي

مسيحي ذاتي قانونن ۾ تبديلي لاءِ نه رڪني ڪميٽي قائم، هندو وراثتي قانون پڻ جوڙيندو

سنڌ اسيمبلي ۾ اقليتي حقن تي پارلياماني ورڪنگ گروپ جو هڪ اهم اجلاس ڪنوينر گيان چند ايسراڻي جي صدارت ۾ منعقد ٿيو

سنڌ اسيمبلي جي ڊپٽي اسپيڪر اينٿوني نويد، راڻا همير سنگهه، ڪنور مل، مهيش ڪمار هاسيجا، انيل ڪمار رتناڻي شرڪت ڪئي

قومي اقليتي لابنگ وفد جي ميمبرن ڪرشن شرما، روماڻ بشير، عاطف جميل ۽ ٻين ورڪنگ گروپ کي بريفنگ ڏني

مسيحي شادي جي قانون تي سفارشون تيار ڪرڻ لاءِ اينٿوني نويد، مهيش هاسيجا ۽ ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي تي مشتمل هڪ ڪميٽي ٺاهي وئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ اسيمبلي ۾ اقليتي حقن تي پارلياماني ورڪنگ گروپ جو هڪ اهم اجلاس سنڌ جي وڏي وزير جي بحالي کاتي جي صلاحڪار ۽ اقليتي حقن تي پارلياماني ورڪنگ گروپ جي ڪنوينر

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

چين پاران اسلاموفوبيا خلاف زيرو ٽالرنس اختيار ڪرڻ جي اپيل

انتهاپسند نظرين ۽ تهذيبي ٽڪراءَ جي سختي سان مخالفت ڪئي وڃي: چين

هر آهنگي ۽ هڪ جامع معاشري جي جوڙجڪ کي يقيني بڻائڻ ضروري آهي: سون لي

بيجنگ (اي پي پي) چين سڄي دنيا ۾ اسلامو فوبيا خلاف زيرو ٽالرنس اختيار ڪرڻ جي اپيل ڪئي آهي پرڏيهي ميڊيا موجب

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

آمريڪي فورسز پاران پنهنجي شهرين کي عراق ڇڏڻ جي هدايت

بغداد (اي پي پي) عراق ۾ آمريڪي سفارتخاني سيڪيورٽي خدشن کي نظر ۾ رکندي آمريڪي شهرين کي فوري طور تي

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

ڀارت سڀ کان وڏو اسلاموفوبڪ ملڪ آهي، جتي مذهبي اقليتن تي تشدد ڪيو وڃي ٿو: پاڪستان

ڀارت ٻين مذهبي اقليتن خلاف تشدد ۽ مسجدن جي تباهي جهڙن قدمن ۾ ملوث ماڻهن کي سزا ڏيڻ ۾ ناڪام رهيو آهي

سمورن ملڪن ۾ مسلمانن خلاف وڌندڙ نفرت کي ختم ڪرڻ، انساني حقن جي اصولن تي عمل ڪرڻ جي اپيل ڪئي آهي: انتونيو گوتيرس

نسلي تعصب، تعصب، اجنبي دشمني، عدم برداشت ۽ نفرت خلاف انسانيت جي گڏيل جدوجهد ئي اصل ڪاڪوڙ آهي

گڏيل قومون (اي پي پي) پاڪستان گڏيل قومن جي اعلي سطحي اجلاس ۾ ڀارت تي تنقيد ڪندي چيو آهي ته هو

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

گڏيل عرب امارتن ۾ حملن ۾ هڪ وڌيڪ پاڪستاني مارجي ويو

ايئر ڊفينس سسٽم بيلسٽڪ ميزائل کي ناڪام بڻايو، اماراتي اختيارين

ياس ۾ ميزائل جا ٽڪرا ڪرڻ سبب هڪ پاڪستاني شهري حياتي وڃائي ويٺو

دبئي (ھ د) گڏيل عرب امارتن ۾ حملن دوران هڪ ٻيو پاڪستاني شهري مارجي ويو آهي. اماراتي اختيارين موجب ايئر

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ فائرنگ ۾ سخت زخمي ٿيل نوجوان علاج دوران فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اورنگي ٽائون ايم پي آر ڪالوني ۾ نامعلوم هٿياربندن جي فائرنگ ۾ سخت زخمي ٿيل نوجوان علاج

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

راولپنڊي: هڪ گهوڙيو چنگچي تي ٻارن جا رانديڪا وڪري لاءِ کڻي وڃي رهيو آهي

چنيوٽ: هڪ هاري زيتون جي باغ مان زيتون چونڊي رهيو آهي

عيدالفطر جي ٽيهرين ڏينهن سمورين ريزرويشن آفيسون بند رهنديون: ريلوي ترجمان

لاهور (اي پي پي) عيدالفطر جي ٽيهرين ڏينهن سمورين ريزرويشن آفيسون بند رهنديون ريلوي جي ترجمان پاران جاري اعلان موجب عيد جي ٽئي ڏينهن به ريزرويشن آفيسون صبح جو 8 وڳي کان

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

سنڌ جو واحد فلمي ڊائجسٽ هزارداستان مارچ 2026ع جو شمارو
هن شماري ۾ پڙهندا
هن شماري ۾ خاص خاص...
عالمي ادب مان
- عورتن جي اوطاق - مرسيا ايلياڊ
- پردي جي پنيان - ڪئٿرائن مئنسفيلڊ
- شهزادي سوسن - پوسٽنگ لِنگ
سنڌي ادب جي خزاني مان
ڌرتيءَ جي ڌوڙ، آسمان جا تارا - امر جليل
طبعزاد نڪور ڪهاڻيون
- ٿلهي دل جا ڪندي!؟ - پرويز
- مارئيءَ جا ڳوڙها - يارمحمد چانديو
- ويران وسندي - نور حسن هوت
- پاڳل - ذلفي زنئور
- لاوارث لاش- بخت برڙو
- محبت جي پناهه - سردار خاتون
- غلط فهميون - غلام فريد شر
ماهوار سلسلا
- نيٺ گونگي ڳالهايو - قسطوار ناول
- موراڪو جا ماڳ - مراڪش جو سفرنامو
ڪوتانگر
وسيم سومرو، ساحر راهو، الطاف انصاري، احساس ابڙو، شبانہ عالماڻي، امتياز عادل سومرو، شيدا شعبان چنجڻي، وفا جانوري، نويد ناز پٽي، عبدالجبار "عاجز" منگي، طارق امام جوڻيجو، وفا رياض احمد لوري، اڪبر عارباڻي، مظهر علي جروار، نقش ناياب منگي، اقرار جوڻيجو، گل حسن ساگر ڪوري، سميع ساجد جوڻيجو، ليلا رام لوهاڻو، خيال ڪتري، محمد ياسين ڪنير، علي اڪبر چانگ، آثر ارباب، وفا گل محمد جمالي، ارباب "عادل" چوهاڻ، حسيب رجپر، آڪاش ميراڻي، خير محمد گهنيو، ضمير ڏاهراهه، معشوق محسن ابڙو، انور سانول، اختيار علي خاصخيلي، امداد "عاجز" نصيراڻي، اطهر منگي، تنها سخاوت شيخ، ممتاز علي ٿر واسي، حيدر مهراڻي، ڪونج بلوچ، راشد گل گاڏهي، عبدالرزاق خاصخيلي، قاضي ساگر، دوست علي احمداڻي، ذاڪر جروار، قاصر اياز ميمڻ، شميم سومرو، حڪيم پريم چانڊواڻي، عبدالحميد جسڪاڻي، آءِ ڊي سومرو، غلام علي ڪانڌڙو، گلزار احمد درس، مجيد نواز مغل، سڪندر سرواڻ، صوفي مجاهد، گهايل مغيري، آزاد خاصخيلي، شاهد حسين نظامي، عبد الغفار ميمڻ، آتم ٿرواسي، شيخ نياز، وسند چوهاڻ، اداسي عبدالقادر ننڌواڻي، پرويز علي چاچڙ، غلام رسول گل، ديدار ديوانو گاڏهي، صادق لاشاري، ستار شاهه "بادل" بخاري، غلام آدرش، غفور گل تنيو، شاد شڪور چنو جيشند علي مهر، باغي محسن، عبدالغني شر، شير محمد دلڪش، جلال شيخ، صائمه سومرو، ناز ريڏنو خاصخيلي، عبدالغفور بزدي، مهر فقير، نادر ڪولاچي، آفتاب ڪپري، فقير محمد سنڌي، جان محمد شيخ قبائي، شيراز زيندپور، علي نواز زيندپور ۽ ٻين جي نڪور شاعري
پنهنجي ڪاپي روزاني عبرت جي هاڪر کان اڄ ئي خريد ڪري وٺو نه ته پوءِ ميار ڪار نه آهي

بقايا | 1 | ملاقات

پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان پي پي پي سنڌ جي صدر نثار کهڙو ۽ جنرل سيڪريٽري وقار مهدي بلاول هائوس ۾ ملاقات ڪئي. ملاقات دوران تنظيم جي سرگرمين ۽ سياسي صورتحال تي تفصيلي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي. ساڳئي ڏينهن، فاروق اعوان، نبيل گبول ۽ نادر گبول پنهنجي پنهنجن حلقن جي عوامي مسئلن ۽ حل بابت بلاول هائوس ۾ چيئرمين سان ملاقات ڪئي. نادر گبول سان گڏ اسد گبول پڻ موجود هو ۽ لياري جي سياسي ۽ سماجي صورتحال تي به گفتگو ٿي. ان کان علاوه، پي پي پي ضلع ڪشمور ڪندهه ڪوٽ جي اڳواڻ رحمت الله دومڪي ۽ صنعتڪار ۽ ڪاروباري اڳواڻ محمد علي ٽبه پڻ بلاول هائوس ۾ چيئرمين سان ملاقات ڪئي. ملاقاتن دوران سياسي صورتحال، صنعتي ۽ تاجر برادري کي درپيش چئلينجز ۽ انهن جي حل بابت تفصيلي تبادلو خيال ڪيو ويو.

بقايا | 2 | نڪاڻا تباهه

پاڪستان آپريشن غضب للحق تحت سومر جي رات افغانستان تي فضائي حملا ڪيا، جنهن ۾ طالبان حڪومت جي انهن عسڪري جاين کي نشانو بڻايو ويو جيڪي دهشتگردي لاءِ استعمال ٿي رهيون هيون. اڳاري جي صبح ايڪس تي هڪ پوسٽ ۾ عطاءُ الله تارڙ لکيو ته ڪابل ۾ ٻن جاين تي حملا ڪيا ويا، جنهن ۾ ٽيڪنيڪل سپورٽ جي انفرا اسٽرڪچر ۽ گولي بارود جي ذخيرن کي تباهه ڪيو ويو. حملن ڪانپوءِ انهن ٺي جاين تي ٿيندڙ ڌماڪا نشاندهي ڪن ٿا ته اتي گولي بارود جو وڏو ذخيرو موجود هو. هن چيو ته ننگرهار ۾ به طالبان حڪومت جي انهن هنڌن کي نشانو بڻايو ويو جن کي دهشتگردي جي مقصدن لاءِ استعمال ڪيو ويو ۽ لاجسٽڪس، گولي بارود ۽ ٻئي ٽيڪنيڪي انفرا اسٽرڪچر کي تباهه ڪيو ويو. اسان پنهنجي شهرين جي دفاع، دهشتگردي جي صلاحيت کي گهٽ ڪرڻ ۽ سرحد پار کان پاڪستان جي خلاف دهشتگردي ڪندڙن کي محفوظ پناهگاهن کان محروم ڪرڻ جي لاءِ هر ضروري قدم کڻندا رهنداسين. ٻئي طرف پاڪستان جي هٿياربند فوجن آپريشن غضب للحق جي تحت 16 مارچ 2026ع جي رات ڪاميابي سان انتهائي صحيح هوائي حملا ڪندي ڪابل ۽ ننگرهار ۾ افغان طالبان حڪومت جي دهشتگردي جي سرپرستي ڪندڙ فوجي ٺڪاڻن کي نشانو بڻايو. اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُالله تارڙ اڱاري ڏينهن سماجي رابطن واري پليٽ فارم "ايڪس" تي پنهنجي هڪ پوسٽ ۾ ٻڌايو ته ڪابل ۾ ٻن هنڌن تي موجود فني مدد جي بنيادي ڍانچي ۽ هٿيار ذخيرو ڪرڻ جي سهولتن کي مؤثر انداز ۾ تباهه ڪيو ويو. حملن ڪانپوءِ نظر ايندڙ ثانوي ڌماڪا واضح طور تي هٿيارن جي وڏن ڊيوٽن جي موجودگي جي نشاندهي ڪن ٿا. ننگرهار ۾ پڻ، پاڪستان جي هٿياربند فوجن افغان طالبان حڪومت جي دهشتگردي کي اسپانسر ڪندڙ ڇهن فوجي ٺڪاڻن کي نشانو بڻايو جنهن جي نتيجي ۾ لاڳاپيل لاجسٽڪ سهولتون، هٿيار ۽ فني بنيادي ڍانچو تباهه ٿي ويو. صرف انهن ٺڪاڻن کي نشانو بڻايو ويو جيڪي افغان طالبان حڪومت پنهنجي ڪيترن ئي دهشتگرد پراڪسيز جن ۾ فتنہ الخوارج ۽ فتنہ الهندستان جي حمايت لاءِ استعمال ڪري رهي آهي، جيڪو جاري ڪيل فوٽيج ۾ واضح طور تي ڏسي سگهجي ٿو. اطلاعات واري وفاقي وزير چيو ته افغان طالبان حڪومت جي پروپيگنڊا ڪندڙن جُون ڪوڙيون دعوائون خطي ۾ دهشتگردي جي حمايت ۽ سرپرستي جي ڪڏي قدمن سان افغان عوام ۽ دنيا کي بيوقوف نٿا بڻائي سگهن. ماسٽر ٽيرر پراڪسي پاران مڙهيل دهشتگردي سان پاڪستاني شهرين کي تحفظ فراهم ڪرڻ جي لاءِ آپريشن غضب للحق تحت ڪارروايون ان وقت تائين جاري رهنديون جيستائين گهربل مقصد مڪمل طور تي حاصل نٿا ٿي وڃن.

بقايا | 3 | شرجيل ميمڻ

ڪراچي مرتضيٰ وهاب، ڊپٽي ميئر سلمان مراد، ايم اين اي ڊاڪٽر شاهده رحماڻي سميت ٻين اهم شخصيتن شرڪت ڪئي. ان موقعي تي خطاب ڪندي سنڌ جي سينيئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته رمضان المبارڪ جي برڪت واري مهيني ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي پنهنجي عوام سان ڪيل واعدا پورا ڪري رهي آهي، ۽ اهي سڀ قدم آصف علي زرداري، بلاول ڀٽو زرداري، فريال ٽالپور ۽ سنڌ حڪومت جي گڏيل ويزن جو حصو آهن. هن چيو ته جتي به پيپلز پارٽي جي حڪومت رهي آهي، اتي ترقي واضح نظر اچي ٿي. هن وڌيڪ چيو ته ملڪ هن وقت دهشتگردي خلاف جنگ ۾ مصروف آهي ۽ اسان جون فوجون بهادري سان دشمن جو مقابلو ڪري رهيون آهن، جڏهن ته ڪنهن کي به اها جرئت ناهي ته پاڪستان ڏانهن خراب نظر سان ڏسي سگهي. هن شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد بينظير ڀٽو جي خدمتن کي ڀيٽا پيش ڪندي چيو ته انهن جي قيادت ملڪ کي دفاعي طور مضبوط بڻايو. شرجيل انعام ميمڻ وڌيڪ چيو ته ڪراچي ۾ ميگا پروجيڪٽس تي تيزي سان ڪم جاري آهي ۽ ميئر ڪراچي سان گڏجي شهر جي ترقي، سالڊ ويسٽ مينيجمينٽ، پاڻي جي فراهمي ۽ انفراسٽرڪچر جي بهتري تي خاص ڌيان ڏنو پيو وڃي. هن دعويٰ ڪئي ته سنڌ حڪومت طرفان صحت جون بهترين ۽ مفت سهولتون فراهم ڪيون پيون وڃن، جيڪي ملڪ جي ٻين حصن ۾ موجود ناهن. تقريب کي خطاب ڪندي هن چيو ته سنڌ حڪومت پهريون پيرو پاڪستان ۾ اي وي بس سروس ۽ عورتن لاءِ پنڪ بس سروس متعارف ڪرائي آهي، جڏهن ته عورتن کي بااختيار بڻائڻ لاءِ پنڪ اسڪوٽيز پڻ ڏنيون پيون وڃن. هن چيو ته گلشنِ معمار جي ماڻهن کي هن نئين اي وي بس سروس مان نمايان فائدو ٿيندو جڏهن ته هن علائقي جي تاريخ ۾ پهريون پيرو پنڪ بسون شروع ڪيون ويون آهن ۽ عورتن کي مفت پنڪ بائيڪون پڻ ڏنيون وينديون. هن چيو ته اي وي بسن جو حاصل ڪرڻ آسان نه هو. انهن کي پورٽ تي روڪيو ويو هو ۽ ٻين جي مقابلي ۾ سنڌ حڪومت کي 18 سيڪڙو ٽيڪس ادا ڪرڻو پيو جڏهن ته ٻين کي صرف هڪ سيڪڙو ٽيڪس تي سهولت ڏني وئي. شرجيل انعام ميمڻ چيو ته عوامي خدمت اهڙي جذبي سان ڪئي ويندي آهي، ۽ جيڪي ماڻهو عوام جي ووٽن سان چونڊجي ايندا آهن، اهي ئي حقيقي معنيٰ ۾ خدمت ڪندا آهن. هن صوبائي ۽ وفاقي روڊن جو مقابلو ڪندي چيو ته صوبائي حڪومت بهتر ۽ معياري روڊ تعمير ڪيا آهن، جڏهن ته وفاقي روڊن جي حالت افسوسناڪ آهي. هن وڌيڪ اعلان ڪيو ته 30 اپريل تي شاهراهه ڀٽو کي ٽريفڪ لاءِ کوليو ويندو ۽ ڪراچي جي ترقي لاءِ ڏينهن رات ڪم جاري آهي. ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب هن موقعي تي خطاب ڪندي چيو ته جڏهن پاڪستان پيپلز پارٽي واعدو ڪندي آهي ته ان کي پورو به ڪندي آهي، ۽ پارٽي قيادت جي ويزن تحت هر ڪارڪن پنهنجي ذميواري نڀائيندو آهي. هن چيو ته عوام جيڪو مينڊيٽ ڏنو آهي، ان مطابق پيپلز پارٽي عملي طور ڪم ڪندي نظر ايندي. ايم اين اي ڊاڪٽر شاهده رحماڻي گلشنِ معمار جي ماڻهن کي مبارڪباد ڏيندي چيو ته اڄ عوام سان ڪيل واعدو پورو ٿي ويو آهي. هن چيو ته ٽرانسپورٽ جا مسئلا حل ڪرڻ هن علائقي جي ماڻهن جو پراڻو مطالبو هو جنهن کي اڄ حقيقت بڻايو ويو آهي. هن وڌيڪ ٻڌايو ته علائقي ۾ 20 بسترن تي مشتمل هڪ اسپتال پڻ تعمير ڪيو ويو آهي، جنهن جو افتتاح عيد کان پوءِ ڪيو ويندو.

بقايا | 4 | منظوري

ڪائونسل (پي اي آر سي) جي نئين سر جوڙجڪ جي اصولي منظوري ڏيندي ان کي چين جي اڪيڊمي آف ايگريڪلچرل سائنسز جي طرز تي زرعي تحقيق جي حوالي سان تحقيقي ادارو بڻائڻ جي هدايت ڪئي ۽ چيو ته زرعي تحقيق جو زراعت ۽ غذائي تحفظ جي شعبي جي فروغ ۾ اهم ڪردار آهي. ڪالهه اڱاري ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز شريف جي صدارت ۾ قومي غذائي تحفظ ۽ تحقيق واري وزارت ۽ پي اي آر سي جي معاملن تي اجلاس ٿيو. اجلاس ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير محمد اسحاق ڊار اقتصادي معاملن واري وفاقي وزير احد خان چيما، قومي غذائي تحفظ ۽ تحقيق واري وفاقي وزير راڻا تنوير حسين، موسمياتي تبديلي واري وفاقي وزير مصدق ملڪ، وزيراعظم جي صلاحڪار راڻا ثناءُالله، ٽائي واري مملڪتي وزير بلال اظهر ڪياڻي، وزيراعظم جي خاص معاون هارون اختر ۽ طارق باجوه، وزيراعظم جي زراعت بابت ڪوآرڊينيٽر احمد عمير ۽ لاڳاپيل اعليٰ سرڪاري آفيسرن شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ وزيراعظم پاڪستان زرعي تحقيقاتي ڪائونسل (پي اي آر سي) جي نئين سر جوڙجڪ جي اصولي منظوري ڏني. وزيراعظم هدايت ڪئي ته ٽائيم لائين سان پي اي آر سي جي نئين سر تنظيم سازي جي لاءِ ٺوس پلان تيار ڪيو وڃي. هن چيو ته زرعي تحقيق جو زراعت ۽ غذائي تحفظ جي شعبي جي فروغ ۾ اهم ڪردار آهي. **اجلاس کي پي آر سي کي زرعي تحقيق جي جديد دور جي گهرجن سان هم آهنگ هڪ فعال ادارو بڻائڻ جي حوالي سان تفصيلي بريفنگ** ڏني وئي. قومي غذائي ضرورتون پوريون ڪرڻ ۽ زرعي شعبي جي برآمدات وڌائڻ جي حوالي سان پي اي آر سي کي هڪ فعال ادارو بڻائڻ جي لاءِ گورننس ڍانچي ۾ سڌارا، بهترين تحقيقي عملي جون خدمتون، عالمي حصيداري، صوبائي حڪومتن سان بهتر رابطا ۽ ڪارڪردگي جا واضح هدف سڌاراجاتي ايجنڊا جو حصو آهن. پي اي آر سي تحت ڪم ڪندڙ سمورن تحقيقي مرڪزن کي هڪ هنڌ گڏ ڪري پنج سينٽر آف ايڪسيلينس ٺاهيا ويندا. اهي سينٽرز وڌيڪ پيداوار وارا ٻج، اعليٰ نسل جو چوپايو مال، پريسيشن ايگريڪلچر، فارم مڪينائيزيشن ۽ اِن ۾ اي آءِ جو استعمال ۽ زرعي شعبي جي برآمدات وڌائڻ جي لاءِ فوڊ پروسيسنگ جي شعبن ۾ تحقيق جو ڪم ڪندا، زرعي تحقيق کي انڊسٽري سان ڳنڍيو ويندو.

بقايا | 5 | شڪار

نيويارڪ جي رهائشي عمارت ۾ باهه لڳڻ سبب ٻار سميت چار ماڻهو اجل جو شڪار ٿي ويا ۽ ڪيترائي زخمي ٿي پيا. پرڏيهي ميڊيا مطابق نيويارڪ سٽي ۾ هڪ رهائشي عمارت ۾ اوچتو باهه لڳي وئي جنهن کي ڏسندي ئي عمارت جي ڪجهه حصي کي پنهنجي لپيٽ ۾ وٺي ڇڏيو. ريسڪيو اهلڪارن ۽ فائر برگيڊ موقعي تي پهچي ضابطو آڻڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ زخمين کي فوري طورتي اسپتال منتقل ڪيو. اختيارين مطابق واقعي ۾ هڪ ٻار سميت چار ماڻهو فوت ٿي ويا ۽ ڪيترائي زخمي ٿيا آهن. باهه جو سبب معلوم ڪرڻ لاءِ جاچ جاري آهي.

بقايا | 6 | حملو

آمريڪي سفارتخاني تي صبح جو ٿي ڊرون ۽ چار راڪٽ فائر ڪيا ويا جن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ سفارتخاني اندر وڃي ڪريو. هڪ اتي موجود شاهد ٻڌايو ته هن گهٽ ۾ گهٽ ٽي ڊرون آمريڪي سفارتخاني طرف ويندي ڏٺا، ۽ به ڪيرايا ويا جڏهن ته ٽيون سفارتخاني جي احاطي سان ٽڪرائجي ويو. سيڪيورٽي ذريعن مطابق اها حملن جي شروعات کان هيستائين جو سڀ کان شديد حملو هو. ان کان اڳ سومر ڏينهن به بغداد جي سخت سيڪيورٽي واري گرين زون ۾ ڊرون حملي بعد هتي واقع هڪ لگزري هوٽل ۾ باهه لڳي وئي هئي. هي اهو علائقو آهي جتي سرڪاري عمارتون ۽ پرڏيهي سفارتخانا آهن.

بقايا | 7 | فيصلو

۾ فيصلو ڪيو ويو آهي ته 23 مارچ 2026ع تي پاڪستان ڏهاڙي جي پريڊ ۽ ان سان واڳيل سموريون تقريبون منعقد نه ڪيون وينديون جڏهن ته ان ڏينهن کي وقار ۽ احترام سان سادي جهنڊي

آفيس آف دي
ايگزيڪيوٽو انجنيئر
هاءِ ويز ڊويزن، عمرڪوٽ
فون (آفيس) 0238-500052
No. TC/G-55/ 545 /of 2026
Dated: 16 - 03 -2026

تصحيح

هن آفيس پاران جاري ڪيل NIT نمبر TC/G-55/540، تاريخ: 02-03-2026، جيڪو مختلف اخبارن ۾ شايع ٿيو، ان جي تحت ٽينڊر شيڊول 26-03-2026 تي هن ٻ واڌ ڪندي هاڻي اهو ڪنهن به ڪم واري ڏينهن تي 06-04-2026 شام 05:00 وڳي تائين جاري ڪري سگهجي ٿو ۽ ٽينڊر واپس وصول ڪرڻ جي تاريخ 07-04-2026 ۽ وقت صبح 09:30 وڳي تائين هوندو.
باقي تمام شرط ۽ ضابطا ساڳيا ئي رهندا.

ايگزيڪيوٽو انجنيئر
هاءِ وي ڊويزن
عمرڪوٽ

INF/KRY/1124/2026
WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com
JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL the energy

INVITATION TO E-BIDS
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NO	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-FB-CB-PROD-316260614-2026	PROCUREMENT OF 8 INCH PIPELINE	13.04.2026 AT 1100 Hrs

2. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
3. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at www.ppra.org.pk.
4. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders or https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621. For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
5. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL House, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan
Tel: +92 (51) 920023652/3780
ogdcl.com
No. 122/26
LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION
WE EXPLORE PROSPERITY

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

امريڪا لاءِ هيءَ جنگ مهانگي ثابت ٿيندي!
صفحو 4

محمد خان ابڙو
تيل ۽ خوراڪ جا قومي ذخيرا وقت جي اهم ضرورت!
صفحو 4

چتو هاٿي هاٿي پڌڃڻ گهرجي
وشال امير
صفحو 4

مختيار انڙ
اڄوڪو ڏينهن - 18 مارچ
صفحو 4

ڪوٽڙي جي هاري ڪيمپ ۾ رهندڙ پيل برادري جي گهرن تي باريچا برادري جي ماڻهن جو حملو

گهرن ۾ گهڙي ڏنڊن سان حملو ڪري ٻن عورتن سميت ٽن ڄڻن کي زخمي ڪري ڇڏيو، هڪ جي حالت خراب

ڏنراج پيل جي حالت نازڪ هئڻ ڪري بلاول ميڊيڪل اسپتال ۽ بعد ۾ ايل ايم سي اسپتال حيدرآباد نيو ويو

پيل ڪراچي واهه تي ڌرڻو هڻي ويهي رهيا 4 ڪلاڪ روڊ بند هجڻ ڪري ٻنهي پاسن کان گاڏين جون وڏيون قطارون لڳي ويون

ڪوٽڙي(ن ع) ڪوٽڙي ۾ هاري ڪيمپ ۾ رهندڙ پيل برادري جي ماڻهن عورتن ۽ ٻارن سميت باريچا برادري جي ماڻهن پاران سندن گهرن ۾ گهڙي ڏنڊن سان حملو ڪري ٻن عورتن سميت ٽن ڄڻن کي زخمي ڪري ڇڏيو جن مان هڪ ڄڻي ڏنراج پيل جي حالت نازڪ هئڻ ڪري ڪوٽڙي ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪرائڻ بعد ڪيس بلاول ميڊيڪل اسپتال نيو ويو ۾ ڊاڪٽرن پاران جواب ڏيڻ سبب ڪيس ايل ايم سي اسپتال حيدرآباد موڪليو ويو ۾ اتي پڻ ڊاڪٽرن کين واپس ڪري ڇيو ته مريض جي حالت خراب آهي جنهن بعد وارث ڪيس ڪٺائي ڪوٽڙي پهتا ۽ ڪراچي واهه تي ڌرڻو هڻي ويهي رهيا 4 ڪلاڪ روڊ بند هجڻ ڪري ٻنهي پاسن کان گاڏين جون وڏيون قطارون لڳي ويون ڌرڻو هڻندڙ بار پيل راهچند ۽ عورتن چيو ته اسان جي جهڳين جي پلاٽ تي قبضي لاءِ باريچن اهڙو قدم کنيو مٿن ايف آءِ آر داخل ڪري گرفتار نه ڪيو ويو ته هو احتجاج جاري رکندا جنهن بعد پوليس ساڻن ڳالهيون ڪري جوابدار گرفتار ڪرڻ جو يقين ڏياريو جنهن بعد احتجاج ختم ڪيو ويو

ڪوٽڙي: هاري ڪيمپ ۾ رهندڙ پيل برادري جي گهرن تي باريچا برادري جي ماڻهن جي حملي خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

سکر ۾ ميراڻي برادري جو باائرن خلاف مظاهرو

باائر ماڻهن جي مبينه ظلم ۽ ناانصافين جي خلاف مظاهرو ڪيو ويو

پوليس اڃا تائين ڪنهن به ملزم کي گرفتار نه ڪيو آهي: مظاهرين

سکر (بيورو رپورٽ) ميراڻي برادري سان تعلق رکندڙ مردن ۽ عورتن پنهنجي ئي برادري جي باائر ماڻهن جي مبينه ظلم ۽ ناانصافين جي خلاف سکر پريس ڪلب جي اڳيان سخت احتجاج ڪيو. مظاهرين جو چوڻ هو ته سي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ باائر ماڻهن هڪ بيوا عورت ۽ ٻين شهري تي ظالمانو تشدد جا واقعو پيش آيا، جڏهن ته پوليس خاموش تماشائي بڻجي رهي آهي ۽ متاثرن کي انصاف ڏيڻ جي بجاءِ ملزمان جي پٺڀرائي ڪري رهي آهي.انسانيت سوز واقعو: بيوا عورت ۽ ان جي نواڻ کي وحشيانو تشدد جو نشانو بڻايو ويو.تفصيل مطابق، 14 مارچ جي رات الله ڏنو مسمات روبينه ۽ اسد ۽ آصف ميراڻي جي وچ ۾ معمولي ڳالهه تي گهريلو تڪرار پيدا ٿيو. ان دوران پنهنجي گهر جي دروازي تي بيٺل بيوا عورت مسمات سسئي ميراڻي ۽ ان جي معصوم نواڻ کي رڳو جهڳڙي ڏسڻ جي ڏوهه ۾ اسد ۽ آصف ميراڻي نشانو بڻايو. متاثر عورت سان اهڙو ناروا ۽ غيرانساني سلوڪ ڪيو ويو جو هوءَ ۽ ان جي نواڻ سخت زخمي ٿي ويون. پوليس تي سستي ۽ ملي ڀڳت جو الزام زخمي حالت ۾ متاثر عورت انصاف جي تلاش ۾ ٿاڻه ۽ پوليس آفيسن جا چڪر لڳائيندي رهي، پر پوليس کان مدد نه ڪئي ڏيڻ موجب، جڏهن متاثر ٿاڻي وڃي رهيا هئا ته اسد ميراڻي ۽ ان جا ساٿي رستي ۾ وري انهن کي گهيري ۾ وٺي وڌيڪ تشدد ڪيو ته جيئن هو قانوني ڪارروائي نه ڪري سگهن. آخرڪار متاثرن سي سيڪشن ٿاڻه ۾ اسد، آصف، ظفر اسلم اڪرم ۽ جاني خلاف اين سي (NC)درج ڪرائي، پر پوليس اڃا تائين ڪنهن به ملزم کي گرفتار نه ڪيو آهي. متاثر خاندان جو الزام آهي ته پوليس مجرمن خلاف ڪارروائي ڪرڻ جي بجاءِ انهن جي پٺڀرائي ڪري رهي آهي.جوابدار سرعام گهمي رهيا آهن ۽ متاثرن کي لڳاتار هراسان ڪندا رهيا آهن.پريس ڪلب جي اڳيان احتجاج ڪندڙ متاثرن چيو ته انهن کي هر روز تشدد ۽ ڌمڪين جو سامنا آهي. انهن چيو ته پوليس جي خاموشي ثابت ڪري ٿي ته اها جوابدارن سان مليل آهي.مظاهرو ڪندڙن اعليٰ اختيارين سميت چيف جسٽس آف پاڪستان، وزيراعليٰ سنڌ، آئي جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کان فوري نوٽيس وٺندي ملزمان اسد، امير بخش ۽ آصف ميراڻي کي گرفتار ڪرڻ ۽ متاثرن کي تحفظ فراهم ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي.

سکر: ميراڻي برادري جا ماڻهو پوليس ۽ باائرن خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

مسوپرگڙي ۽ پرياسي ۾ ڪڻڪ جو بمپر فصل لهڻ باوجود اٽو سستو نه ٿيو، غريب طبقو پريشان

ڪڻڪ جو بمپر فصل لهڻ باوجود دڪاندار ۽ اٽي چڪين وارا غريب عوام کي ٻنهي هٿن سان ڦرڻ لڳا

دڪاندار، واپاري ۽ اٽي چڪي مالڪ ڪڻڪ 80 رپيا خريد ڪري اٽو 130 رپيا ڪلو وڪڻي رهيا آهن: رهواسي

مسوپرگڙي ۾ ايتري مهانگائي باوجود مارڪيٽ ڪميٽي ۽ ڊي سي طرفان ڪاروائي نه ڪرڻ سواليا نشان آهي

مسوپرگڙي (ن ع) مسوپرگڙي ۽ پرياسي ۾ ڪڻڪ جو بمپر فصل لهڻ باوجود اٽو سستو نه ٿيو دڪاندار ۽ اٽي چڪين وارا غريب عوام کي ٻنهي هٿن سان ڦرڻ لڳا، ان حوالي سان هتان رهواسين گلزار علي نثار احمد، علي محمد خاصخيلي فتح لغاري ۽ ٻين احتجاج ڪندي صحافين کي ٻڌايو ته هر طرف ڪڻڪ جو نئون فصل لهي مارڪيٽ ۾ اچي چڪو آهي دڪاندار واپاري ۽ اٽي چڪي مالڪ ڪڻڪ 80 رپيا خريد ڪري اٽو 130 رپيا ڪلو وڪڻي رهيا آهن ان حساب سان في ڪلو تي 50 رپيا وڌيڪ پيا وٺن جيڪو سراسر ظلم آهي هنن چيو ته مسوپرگڙي ۾ ايتري مهانگائي باوجود مارڪيٽ ڪميٽي ۽ ڊي سي طرفان ڪاروائي نه ڪرڻ سواليا نشان آهي هنن وڌيڪ چيو ته اسان خوراڪ کاتي،مارڪيٽ ڪميٽي ۽ ڊي سي حيدرآباد کان مطالبو ٿا ڪيون ته مسوپرگڙي ۾ ڇاپا هڻي اٽي چڪي ۽ دڪانن تي اٽي جو سرڪاري اگهه مقرر ڪيو وڃي ته جيئن غريب ماڻهن کي ڪجهه رليف ملي سگهي.

مسوپرگڙي: پوهيت ٿريشر هلي رهيو آهي ٻئي طرف ڪڻڪ کي بورين ۾ پريو پيو وڃي

اليڪشن ڪميشن ۾ رجسٽرڊ پارٽين جو انگ 171 ٿي ويو، هڪ الائنس به فهرست ۾ شامل

اسلام آباد (آءِ پي پي) اليڪشن ڪميشن ۾ رجسٽرڊ پارٽين جو انگ171 ٿي ويو جڏهن ته هڪ الائنس به فهرست ۾ شامل آهي رجسٽرڊ پارٽين ۾ 12 مسلم ليگ،4 پيپلز پارٽيون شامل آهن انهن پارٽين مان وڏي انگ ڪڏهن به ڪنهن اسيمبلي جي رڪنيت حاصل نه ڪئي آهي اليڪشن ڪميشن کان حاصل دستاويزن مطابق اليڪشن ڪميشن ۾ رجسٽرڊ مسلم ليگ ۾ چوڌري شجاعت حسين جي سربراهي ۾ پاڪستان مسلم ليگ، پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل، پاڪستان مسلم ليگ ...

سنڌڙي جي صاحب جو ڳوٺ جي رهواسڻ جو ميرپورخاص ۾ احتجاج

شراب جي نشي ۾ ڌت ٿي اڪثر تشدد جو نشانو بڻائي ٿو: پارسان ڪولهڻ

گهران ٻي دخل ڪري ڇڏيو اغوا سميت موتمار ڌمڪيون ملي رهيون آهن

ميرپورخاص(بيورو رپورٽ) مڙس شراب جي نشي ۾ ڌت ٿي اڪثر تشدد جو نشانو بڻائي ٿو 15 ڏينهن اڳ وحشياڻي تشدد جو نشانو بڻائي گهران ٻي دخل ڪري ڇڏيو اغوا سميت موتمار ڌمڪيون ملي رهيون آهن اهڙو اظهار سنڌڙي جي صاحب جو ڳوٺ جي رهواسڻ پارسان ڪولهڻ پنهنجي ... بعد هن مونسان 03 شادي ڪئي ۽ شادي بعد روز تشدد ڪندو هو جڏهن ته 15 ڏينهن اڳ وحشياڻي تشدد جو نشانو بڻائڻ بعد ماڻٽن پاران ڏاج ۾ ڏنل سامان ڦري گهران ٻي دخل ڪري ڇڏيو جنهن بعد ماڻٽن جي گهر رهندي آهيان جڏهن ته مڙس هرچند ڪولهي پاران زوري اغوا ڪرڻ بعد قتل ...

شاهه جي مشين جي پرسان قومي شاهراهه تي ڳوٺاڻن ڪان ڦر

ڦورو هٿيارن جي زور تي موٽر سائيڪل روڪ رقم ڦر ڪري آسائي سان فرار

قومي شاهراهه تي ڦر جا واقعا روز جو معمول بڻجي ويا آهن پوليس ايڪشن ڪئي: رهواسي

ايران مٿان اسرائيلي ۽ آمريڪي دهشتگردي ۽ ملڪ ۾ وڌندڙ مهانگائي خلاف حيدرآباد ۾ احتجاج

عوامي تحريڪ ۽ سنڌياڻي تحريڪ پاران حيدرآباد پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، نعريبازي

آمريڪا ۽ اسرائيل ايران مٿان حملا ڪري سموري دنيا جي امن ۽ معيشيت کي تباهه ڪري ڇڏيو آهي: اڳواڻ

پاڪستان جا حڪمران ۽ سرمائيدار خوشيون، غمين ۽ قدرتي ڏڪر ڪري موقعي تي عوام جي قربانين دوران تيز ڪري ڇڏيندا آهن

حيدرآباد: عوامي تحريڪ پاران ايران تي حملي خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

عالمي حالتون تيزي سان تبديل ٿي رهيون آهن: ايم جي انصاري

آمريڪا جو يوني پولر عالمي نظام هاڻي زوال پذير ٿي چڪو آهي

آمريڪا ۽ اسرائيل جي دادا گيري پاليسين سبب آمريڪا جو اثر رسوخ گهٽجي رهيو آهي

ڪنڊ شهر جو ڊرينيج سسٽم ناڪاره هجڻ خلاف احتجاج

پوري شهر جو ڊرينيج سسٽم ناڪاره، زبون ٿي ويو آهي: رهواسي

گهٽين ۽ ناڻين جي صفائي نه ٿيڻ ڪري گندگي هر طرف ڦهلجي وئي آهي

مشڪبوري پاران آمريڪا سان ڳالهين ۾ اهڙي واپاري معاهدو برقرار رکڻ ۽ ٽيرف ختم ڪرڻ جي تجويز جو اعلان

هنگورجا ۾ صحافي ڊاڪٽر عبدالفتاح ميمڻ جي 7 ورسي ملهائي وئي

ڪيوبا ۾ 5.8 شدت جو زلزلو رڪارڊ

شهدادڪوٽ ۾ اڳوڻي ايم اين اي اياز سومرو جي ورسي ملهائي وئي

مرحوم جي پٽ ايڊووڪيٽ رياض سومرو ۽ ٻين اڳواڻن قبر تي گلن جي چادر چاڙهي

اياز سومرو ڪارڪن کي عزت ۽ مان ڏيندڙ اڳواڻ هو جيڪو هر غريب ڪارڪن کي ياد ڪندا آهن: اڳواڻ

شهدادڪوٽ: پ پ اڳواڻ مرحوم اياز سومرو جي ورسي ملهائي پئي وڃي

سکر ضلعي انتظاميا پاران شهر ۾ مختلف معاملن تي ڪريڪ ڪاروايون

بس ٽرمينل تي ڊرينيج لائين جو معاملو ۽ آوارا ڪتن خلاف ڪريڪ ڊائون شامل

غير قانوني قبضا ختم ڪري عوامي جڳهن کي بحال ڪرڻ مقصد آهي: بشريٰ منصور

سکر: پوليس ڪاروائين ۾ گرفتار ڪيل جرائم

ٽنڊوڄام جي جامع مسجد عمر فاروق ۾ ختم القرآن جي محفل

قرآن پڙهڻ سان گڏ ان تي عمل ڪرڻ ضروري آهي: مفتي خرم حسين طاهري

نماز جي پابندي ڪئي وڃي ۽ والدين پنهنجي ٻارن کي ديني تعليم ڏيارين

ٽنڊوڄام: جامع مسجد عمر فاروق ۾ ختم القرآن جي محفل ۾ حافظن کي گلن جا هار پارائي مبارڪباد ڏني پئي وڃي

طارق منظور چانڊيو ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻي طور چارج سنڀالي ورتي

لاڙڪاڻو - 17 مارچ (آءِ پي پي)طارق منظور چانڊيو ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻي طور چارج سنڀالي ورتي ۽ پنهنجون ذميواريون باقاعده طور تي نڀائڻ شروع ڪري ڇڏيون آهن نئين ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻو چارج وٺڻ کان پوءِ ضلعي جي مختلف سرڪاري کاتن جي آفيسرن سان تعارفي اجلاس جي ...

هنگورجا مان 10 ڏينهن اڳ ڪنيبي ڪر ڪيل شاگرد جي وارثن جو احتجاج

فرحان چانگ جي بازيابي لاءِ وارثن ۽ مختلف سماجي ڪارڪنن احتجاج ڪيو

پوليس فرحان چانگ جي گهر مان گرفتار ڪري گم ڪري ڇڏيو آهي: مظاهرين

هنگورجا(ن ع) هنگورجا مان 10 ڏينهن اڳ ڪنيبي گم ڪيل شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور جي شاگرد فرحان چانگ جي بازيابي لاءِ وارثن ۽ مختلف سماجي ڪارڪن پاران ڇهين ڏهاڙي به احتجاج بک هڙتالي ڪيمپ جاري رکي ... چانگ ،جمن چانگ ، جهنڊل چانگ جي اڳواڻي ۾ احتجاج بک هڙتالي ڪيمپ جاري رکي وئي آهي احتجاج ڪندڙن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته 10 ڏينهن اڳ مختلف ٿاڻن جي پوليس فرحان چانگ جي گهر مان گرفتار ڪري ...

هنگورجا: فرحان چانگ جي بازيابي لاءِ بک هڙتال ڪري رهيا آهن

ساڻا جي ايڊووڪيٽس اينڊ رائٽس ڪميٽي پاران "ڪراچي سنڌ جو سورج مکي" تي آن لائين سيمينار

آن لائين سيمينار ۾ ڪراچي جي تاريخي، سياسي ۽ سماجي اهميت تي بحث، سنڌ جو اڻ ٽٽ حصو قرار ڏنو ويو

ڪراچي سنڌ جي معيشت جي جان ۽ روح آهي ۽ هزارين سالن کان واپاري مرڪز طور ڪم ڪندو رهيو آهي: ڊاڪٽر اعجاز قريشي

ڪراچي بار ۾ سنڌي وڪيلن جو انگ وڌي رهيو آهي ۽ سنڌي وڪيل ڪاميابي سان پنهنجو ڪردار ادا ڪري رهيا آهن

ڏکڻ ۾ رمضان رليف پيڪيج جي رقم مستحقن بدران ايجنٽ مافيا جي ور چڙهي وئي

ڊيوائيس هولڊرز مختلف هنڌن تي پهنچايا سينٽر قائم ڪري رقم جي ادائيگي شروع ڪري ڇڏي

ڏکهيون قطارون لڳائي مستحقن کي مجبور ڪيو وڃي ٿو ته هو وڌيڪ ڪٽوتي ڪري ڏين تڏهن رقم حاصل ڪري سگهن

غير قانوني ڪٽوتي روڪڻ لاءِ حڪومت طرفان عملدار مقرر ڪرڻ باوجود غريب مستحقن کي ڪو رليف نه مليو

ڊيٽلو ليگ ڳوٺ کي ٻاهر 7 پوريئين جا گهر سڙي رک

منگهوپير ٽائون طرفان رمضان نائيٽ ٽيپ بال ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ

ٽورنامينٽ سيزن 3 شاندار مقابلن کان پوءِ ڪاميابي سان پنهنجي انجام تي پهتو

فائنل ميچ بروهي شهباز منگهوپير ۽ مرحبا اسپورٽس اورنگي جي وچ ۾ کيڏيو ويو

ڪراچي: ٽي ايم سي منگهوپير رمضان نائيٽ ٽيپ بال ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ مڪمل ٿيڻ بعد ونڊ ٽيمن جو گروپ فوٽو

ڪنڊڪوٽ جي صحافي نظير احمد سومرو سان والده جي وفات تي تعزيت

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هيءُ اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
اربع 18 مارچ 2026ع

امريڪا لاءِ هيءَ جنگ مهانگي ثابت ٿيندي!

جنگ شروع ته ڪنهن هڪ ڌر جي مرضيءَ سان ٿيندي آهي، پر ان جي پڇاڙيءَ جو علم ڪنهن کي به ناهي هوندو. اسرائيل ۽ امريڪا پاران ايران خلاف شروع ڪيل جنگ جو ڦهلاءُ به ڪجهه اهڙا ئي پار ڏئي رهيو آهي. تيزيءَ سان بدلجندڙ حالتن، اوچتن حملن ۽ جوابي ڪارروائين خطي کي بي يقينيءَ جي اهڙي ٻ-واٽي تي آڻي بيهاريو آهي، جتي هر نئون ڏينهن نئين خطري ۽ نئين ڇڪتاڻ جي خبر کڻي اچي ٿو. طاقت جي نمائش، دفاعي بيانن ۽ اتحادين جي ورهاست هن تڪرار کي رڳو فوجي معاملي تائين محدود ناهي ڇڏيو پر اهو هاڻي عالمي سياسي آزمائش بڻجي چڪو آهي. تازي صورتحال موجب اسرائيلي فوج ايران جي اهم شهرن تهران، شيراز ۽ تبريز تي فضائي حملن جي دعويٰ ڪئي آهي، جڏهن ته ڏکڻ لبنان ۾ محدود زميني ڪارروائين جو پڻ اعلان ڪيو ويو آهي. ٻئي پاسي حزب الله پاران اتر اسرائيل تي راڪيٽن ۽ ڊرون حملن جو سلسلو جاري آهي، جنهن سبب ڪيترائي ماڻهو زخمي ٿيا آهن. هيءَ صورتحال واضح ڪري ٿي ته تڪرار جو دائرو ايران ۽ اسرائيل تائين محدود ناهي رهيو. گڏيل عرب امارات ۾ به صورتحال انتهائي ڳڻتيءَ جوڳي بڻجي وئي آهي. دبئي ايئرپورٽ ڀرسان ڊرون حملي سبب ٻارڻ جي ٽينڪن ۾ باهه لڳي، جنهن سان سفري نظام درهم برهم ٿي ويو. ساڳي وقت فجيره ۾ تيل تنصيبات واري علائقي تي ڊرون حملي کان پوءِ باهه ڀڙڪي اٿي. امارات جي سرڪاري توانائي ڪمپني ادنوڪ مسلسل حملن کان پوءِ اسٽوريج ٽينڪن مان تيل لوڊ ڪرڻ جو عمل معطل ڪري ڇڏيو آهي. هي فيصلو عالمي توانائي منڊيءَ لاءِ ڳڻتيءَ جو سبب بڻجي سگهي ٿو ڇاڪاڻ ته فجيره تيل جي اسٽوريج ۽ روانگيءَ جو اهم مرڪز آهي. جيڪڏهن اهڙا حملا جاري رهيا ته عالمي تيل جي فراهمي متاثر ٿيڻ جو خدشو وڌي ويندو، جنهن سان معاشي بيچيني وڌي سگهي ٿي.

خطي ۾ ٻيا ملڪ به جنگي اثرن کان بچي نه سگهيا آهن. سعودي عرب دعويٰ ڪئي آهي ته هن رات جي وقت درجنن جي حساب ۾ ڊرون ڪيرايا آهن جڏهن ته عراق ۽ ڪويت پڻ نون حملن جا اطلاع ڏنا آهن. هيءَ صورتحال ظاهر ڪري ٿي ته جنگ جو دائرو آهستي آهستي پوري خليجي خطي کي پنهنجي لپيٽ ۾ آڻي رهيو آهي. ايران جي طاقتور فوجي اداري پاسداران انقلاب سڄي خطي ۾ آمريڪي ڪمپنين کي نشانو بڻائڻ جون ڌمڪيون ڏنيون آهن ۽ اتي ڪم ڪندڙ ملازمن کي علائقو خالي ڪرڻ جو چيو آهي. هي بيان تڪرار کي وڌيڪ خطرناڪ رخ ڏئي سگهي ٿو ڇاڪاڻ ته معاشي ۽ ڪاروباري مفادن کي نشانو بڻائڻ عالمي سطح تي ڇڪتاڻ وڌائڻ جو سبب بڻجي سگهي ٿو. ٻئي پاسي مغربي دنيا جو ردعمل به اهم حيثيت رکي ٿو. نيٽو ۽ ڪيترن مغربي اتحادي ملڪن آمريڪي مطالبن کان پاسو ڪندي آبنائي هرمز کولڻ لاءِ بحري سهڪار ڏيڻ کان انڪار ڪيو آهي. انهن ملڪن ۾ برطانيه، جرمني، جاپان، اٽلي، پولينڊ، اسپين، يونان، آسٽريليا، سويڊن، ڊنمارڪ ۽ هالينڊ شامل آهن. انهن جو موقف آهي ته هيءَ هنن جي جنگ ناهي ۽ هو ڇڪتاڻ گهٽائڻ جا حامي آهن. هي سفارتي بيزاري آمريڪا لاءِ هڪ اهم سياسي ڌڪ سمجهي وڃي ٿي. ٽرمپ اتحادي ملڪن جي فيصلي تي ناراضگي ظاهر ڪندي چيو آهي ته آمريڪا جو صرف هڪ سيڪڙو تيل هرمز ذريعي گذري ٿو تنهن ڪري ٻين ملڪن کي اڳتي اچي ذميواري کڻڻ گهرجي. هن يورپ کي ياد ڏياريو ته جيئن آمريڪا يوڪرين جي مدد ڪئي، تيئن هرمز معاملي تي به گڏيل سهڪار ٿيڻ گهرجي. ٽرمپ خبردار ڪيو ته جيڪڏهن اتحادي اڳتي نه آيا ته اهو نيٽو جي مستقبل لاءِ سٺو سنئون نه هوندو. سفارتي محاذ تي ٽرمپ اهو پڻ چيو آهي ته آمريڪا ايران سان ڳالهين ۾ آهي ۽ معاهدي جي ويجهو پهچي چڪو آهي، پر ايران في الحال جنگ ختم ڪرڻ لاءِ راضي ناهي. ان جي ابتڙ ايران جي پرڏيهي وزير عباس عراقچي سخت موقف اختيار ڪندي چيو آهي ته ايراني قوم دفاع ڪرڻ ۾ هٻڪ محسوس نٿي ڪري ۽ ضرورت پوڻ تي جنگ کي آخري حد تائين وٺي ويندي. هن ڪجهه پاڙيسري ملڪن تي الزام هنيو ته اهي آمريڪي فوجن کي ميزباني ڏئي ايران خلاف ڪارروائين ۾ سهڪار ڪري رهيا آهن. مطلب ته هيءَ صورتحال عالمي امن لاءِ انتهائي نازڪ مرحلو آهي. جيڪڏهن سفارتي ڪوششون ناڪام ٿيون ته جنگ جو دائرو وڌي عالمي معيشت، توانائي منڊي ۽ انساني جانين لاءِ وڏو خطرو بڻجي سگهي ٿو. عالمي طاقتن کي گهرجي ته هو طاقت جي نمائش بدران ڳالهين، ڊپلوميسي ۽ سياسي حل کي ترجيح ڏين ڇو ته جنگ جو ڪو به فاتح ناهي هوندو. رڳو تباهي، بيچيني ۽ انساني الميا تاريخ جو حصو بڻجن ٿا.

تيل ۽ خوراڪ جا قومي ذخيرا وقت جي اهم ضرورت!

محمد خان ابڙو

پاڪستان هڪ اهڙو ملڪ آهي جنهن جي معيشت گهڻو ڪري ٻاهرين حالتن تي دارومدار رکي ٿي. يعني جيڪڏهن دنيا ۾ ڪٿي به ڪو وڏو مسئلو يا بحران پيدا ٿئي ٿو ته ان جا اثر سڌي طرح اسان جي ملڪ تي به پون ٿا. جڏهن عالمي سطح تي حالتون خراب ٿين ٿيون ته ان جو اثر رڳو حڪومت تائين محدود نٿو رهي، پر عام ماڻهوءَ جي روزمره جي زندگي به متاثر ٿئي ٿي. جهڙوڪ مهانگائي وڌي وڃي ٿي ۽ خرچن ۾ اضافو اچي ٿو. هاڻوڪن ڏينهن ۾ وچ اوڀر واري علائقي، خاص ڪري ايران ۽ اسرائيل وچ ۾ ڇڪتاڻ وڌي وئي آهي ۽ امريڪا جي به ان معاملي ۾ شامل ٿيڻ سان حالتون وڌيڪ ڳنڀير ٿي ويون آهن. ان ڪري سڄي دنيا ۾ توانائي (تيل ۽ گيس) جي کوٽ ٿيڻ جو خطرو وڌي ويو آهي. جيڪڏهن هيءَ تڪرار وڌيڪ وڌي وڃي ۽ ايران آبنائي هرمز کي بند ڪري ڇڏي، ته پوءِ رڳو انهيءَ علائقي نه پر سڄي دنيا جي معيشت تي وڏو اثر پوندو، ڇو ته دنيا جو وڏو حصو تيل جو انهيءَ رستي مان گذري ٿو. پاڪستان به انهن ملڪن مان آهي جيڪو توانائي لاءِ ٻاهرين ملڪن تي گهڻو پاڙي ٿو. يعني اسان پاڻ وٽ ايترو تيل يا گيس پيدا نٿا ڪريون، پر ٻاهرين ملڪن کان وٺون ٿا. انهيءَ ڪري جڏهن عالمي مارڪيٽ ۾ تيل مهانگو ٿئي ٿو يا سپلاءِ ۾ مسئلو پيدا ٿئي ٿو ته پاڪستان ۾ به فوري اثر پوي ٿو. انهيءَ صورتحال کي ڏسندي حڪومت کي پيٽرول ۽ ڊيزل جي قيمتن ۾ اوسط طور لڳ ڀڳ پنجاهه رپيا في ليٽر واڌ ڪرڻي پئي. هن فيصلي جو سڀ کان وڏو بار عام ماڻهو تي پوي ٿو ڇو ته جڏهن تيل مهانگو ٿئي ٿو ته پوءِ ٽرانسپورٽ جا ڀاڙا وڌن ٿا، بجلي مهانگي ٿي وڃي ٿي، کاڌي پيتي جون شيون به مهانگيون ٿي وڃن ٿيون ۽ روزمره جي هر شيءِ تي خرچ وڌي وڃي ٿو. نتيجي ۾ عام ماڻهو جي زندگي وڌيڪ مشڪل ٿي پوي ٿي. هاڻي وقت اچي ويو آهي ته پاڪستان پنهنجي معيشت ۽ قومي سلامتي لاءِ سنجيدگيءَ سان هڪ ڊگهي عرصي واري ۽ مضبوط پاليسي تيار ڪري. اهڙي حڪمت عملي جو هڪ اهم حصو اهو هئڻ گهرجي ته ملڪ ۾ تيل ۽ کاڌي پيتي جي شين جا 'ذخيرا' اڳواٽ گڏ ڪري رکجن، جيئن ڏکين وقتن ۾ ڪم اچي سگهن. دنيا جا ڪيترائي ترقي يافته ملڪ هن ڳالهه کي گهڻو اڳ سمجهي چڪا آهن. امريڪا، چين، جاپان ۽ ڪيترائي يورپي ملڪن وٽ مهينن تائين هلندڙ تيل جا خاص 'اسٽرٽيجڪ ذخيرا' موجود آهن. ذخيري جو مقصد اِهو هوندو آهي ته جيڪڏهن دنيا ۾ تيل جي فراهمي ۾ رڪاوٽ اچي وڃي يا جنگ جهڙيون حالتون پيدا ٿي وڃن ته ملڪ اندر گهٽ ۾ گهٽ ڪجهه مهينن تائين ماڻهن جون ضرورتون پوريون ڪري سگهجن. پر بدقسمتي سان پاڪستان ۾ هن اهم معاملي تي گهڻو ڌيان نه ڏنو ويو آهي. هن وقت اسان وٽ تيل جا تمام محدود ذخيرا موجود آهن جيڪي رڳو ڪجهه هفتن تائين ئي هلي سگهن ٿا. ساڳي حالت ڪنهن حد تائين کاڌي پيتي جي شين جي حوالي سان به آهي. يعني جيڪڏهن ڪو وڏو بحران اچي وڃي ته اسان جلدي مسئلن ۾ ڦاسي سگهون ٿا. پاڪستان لاءِ اهڙا وڏا ذخيرا ناهڻ ظاهر ۾ ڏکيو ضرور لڳي ٿو پر اهو ڪو ناممڪن ڪم ناهي. ان لاءِ سڀ کان پهرين هڪ صاف ۽ واضح پاليسي ناهڻي پوندي ۽ ڊگهي عرصي جي منصوبابندي ڪرڻي پوندي. صرف حڪومت اڪيلي اهو ڪم مڪمل نٿي ڪري سگهي، ڇو ته ان ۾ تمام وڏي رقم جي ضرورت پوي ٿي. ان ڪري هتي سرڪاري ۽ خانگي شعبي جي گڏيل سهڪار، جنهن کي 'پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ' چيو وڃي ٿو، تمام اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو. يعني حڪومت ۽ نجي ڪمپنيون گڏجي ڪم ڪن ته اهڙا وڏا منصوبا آساني سان مڪمل ٿي سگهن ٿا.

پاڪستان ۾ ڪيترائي وڏا ڪاروباري گروپ، بئنڪون ۽ سيڙپڪار موجود آهن. جيڪڏهن ڪين صحيح پاليسي ۽ پورو تحفظ ڏنو وڃي ته اهڙن منصوبن ۾ پئسو لڳائڻ لاءِ تيار ٿي سگهن ٿا. جيڪڏهن حڪومت انهن کي ٽيڪس ۾ رعايت ڏئي، ڊگهي عرصي جا معاهدا ڪري ۽ مناسب منافعي جي ضمانت ڏئي ته پوءِ هي منصوبو آساني سان ڪامياب ٿي سگهي ٿو. تيل جا اسٽرٽيجڪ (حفاظتي) ذخيرا ناهڻ لاءِ ملڪ جي مختلف علائقن ۾ وڏا ٽينڪ يا زمين هيٺان اسٽوريج (ذخيره گاهون) ناهي سگهجن ٿيون. سامونڊي ڪنارن وارن علائقن جهڙوڪ: گوادر، ڪراچي ۽ حب جي ڀرپاسي اهڙا منصوبا ناهڻ وڌيڪ آسان آهن، ڇو ته اتي بندرگاهن تائين سڌي رسائي موجود آهي. ان سان گڏ ملڪ جي اندروني علائقن ۾ به اهڙيون ذخيره گاهون ناهيون وڃن ته جيئن ڪنهن به هنگامي حالت ۾ سپلاءِ جاري رکي سگهجي. کاڌي پيتي جي شين جا ذخيرا به ايترا ئي اهم آهن. پاڪستان هڪ زرعي ملڪ آهي، جتي ڪڻڪ، چانور، کنڊ ۽ ٻيون بنيادي شيون پيدا ٿين ٿيون. پر مسئلو اهو آهي ته اسان وٽ انهن کي محفوظ رکڻ لاءِ ڪو بهتر ۽ جديد نظام موجود ناهي. گهڻو ڪري ائين ٿيندو آهي ته ڪڻڪ جي فصل سٺي ٿيڻ باوجود خراب اسٽوريج جي ڪري لکين ٽن اناج ضايع ٿي ويندو آهي جيڪڏهن جديد گودام ۽ سائيلوز (اناج رکڻ جا وڏا سلنڊر جهڙا اسٽور) ناهيا وڃن ته اناج نه رڳو محفوظ رهندو پر گهڻي عرصي تائين استعمال لائق به رهندو. هتي به سرڪاري ۽ نجي شعبي جي گڏيل سهڪار هڪ بهتر حل ثابت ٿي سگهي ٿو. جيڪڏهن حڪومت نجي شعبي کي اهڙا سائيلوز ناهڻ جي اجازت ڏئي ۽ ملي سهولتون ڏئي ته ڪجهه سالن ۾ سڄي ملڪ ۾ جديد اسٽوريج جو نظام ٺهي سگهي ٿو. ان سان هارين کي به فائدو ٿيندو، ڇو ته سندن فصل محفوظ رهندو ۽ مارڪيٽ ۾ به استحڪام ايندو. پاڪستان پيپلز پارٽي هميشه کان عام ماڻهوءَ جي ڀلائي ۽ معيشت جي بهتري جي ڳالهه ڪندي رهي آهي. شهيد ذوالفقار علي ڀٽو پنهنجي دور ۾ صنعتي ترقي ۽ ملڪ جي خودمختياري لاءِ اهم قدم کنيا، جڏهن ته محترمه بينظير ڀٽو به معاشي سڌارن ۽ عوامي منصوبن تي زور ڏنو. اڄ جڏهن اسٽرٽيجڪ ذخيرا ناهڻ جي ڳالهه ڪئي وڃي ٿي ته اها دراصل انهي ئي سوچ جو تسلسل آهي ته پاڪستان کي اقتصادي طور مضبوط ۽ پاڻ ڀرو بڻايو وڃي. جيڪڏهن ملڪ وٽ گهٽ ۾ گهٽ 60 ڏينهن لاءِ تيل ۽ خوراڪ جا ذخيرا موجود هجن ته عالمي بحرانن جا اثر گهڻي حد تائين گهٽ ڪري سگهجن ٿا. ان سان حڪومت کي به وقت ملي ٿو ته اها سوچي سمجهي فيصلا ڪري ۽ اوچتو قيمتون وڌائڻ کان بچي سگهي. عام ماڻهو لاءِ به اهو وڏو سهارو هوندو، ڇو ته مهانگائي جا اوچتا ڌڪ گهٽ محسوس ٿيندا.

هن وقت پاڪستان کي ڪيترن ئي معاشي مسئلن ۽ ڏکيائين کي منهن ڏيڻو پيو آهي، پر هر بحران ۾ ڪا نه ڪا موقعي جي ڳالهه به لڪل هوندي آهي. وچ اوڀر جي هاڻوڪي صورتحال اسان کي اهو سوچڻ تي مجبور ڪري رهي آهي ته اسان پنهنجي تيل ۽ خوراڪ جي حفاظت کي ڪيئن بهتر بڻائي سگهون ٿا. جيڪڏهن اسين اڄ کان ئي سنجيدگي سان صحيح رٿابندي شروع ڪريون، ته ايندڙ ڏهن کان پندرهن سالن ۾ پاڪستان هن معاملي ۾ ڪافي مضبوط ٿي سگهي ٿو. يعني مستقبل ۾ جيڪڏهن ڪو عالمي بحران به اچي، ته اسان کي ايترو نقصان نه پهچي. آخر ۾ اها ڳالهه صاف چئي سگهجي ٿي ته هاڻي تيل ۽ خوراڪ جا اسٽرٽيجڪ ذخيرا ناهڻ ڪا عياشي يا فضول خرچ نه رهي آهي، پر هڪ وڏي ضرورت بڻجي چڪي آهي. دنيا تيزي سان تبديل ٿي رهي آهي ۽ عالمي سياست جا اثر سڌو سنئون معيشت تي پون ٿا. جيڪڏهن اسان پاڪستان کي هڪ مضبوط ۽ مستحڪم ملڪ بڻائڻ چاهيون ٿا، ته پوءِ اسان کي ايندڙ خطرن کي ذهن ۾ رکي اڄ کان ئي تياري ڪرڻي پوندي. گهٽ ۾ گهٽ 60 ڏينهن لاءِ قومي سطح تي تيل ۽ خوراڪ جا ذخيرا رکڻ جو خيال انهيءَ طرف هڪ اهم قدم آهي. ان سان نه رڳو ملڪ جي معيشت مضبوط ٿيندي، پر عام ماڻهو کي به ڏکين وقتن ۾ وڏو سهارو ملندو.

چتو هاٿي هاٿي ٻڌجڻ گهرجي

وشال امير

اسرائيل، آمريڪا پاران ايران سان ڇيڙيل جنگ کي ڪي ماڻهو آخري عالمي جنگ جي تناظر طور ڏسي رهيا آهن ۽ سندن خيال آهي ته دجال جا حامي جاڳيا آهن. دجال به ڪٿان پنهنجي اچڻ جو اعلان ڪندو ۽ پوءِ امام مهدي عليہ السلام جو ظهور ٿيندو. پر مان ذاتي طور ان خيال سان متفق ناهيان. مان قيامت جي اچڻ تي يقين رکان ٿو ۽ قبوليان ٿو ته قيامت يقيني اچڻي آهي، پر اهو علم اسان مان ڪنهن کي به ڪونهي ته قيامت جو وقت اسان جي ڪيترو ويجهو اچي پهتو آهي؟! باقي ٻين جيان مان به ان ڳالهه سان متفق آهيان جڏهن به لڳي آخري عالمي جنگ مذهبي بنياد تي ئي لڳندي. يهودي، مسلمانن خلاف هوندا ۽ عيسائين مان هڪڙا مسلمانن سان ته ٻيا ڪجهه يهودين جا طرفدار هوندا. جڏهن ته موجوده صورتحال ۾ اسان کي مسلم رياستن جا سربراهه يهودين جا ساٿاري بڻيل نظرجن ٿا، پوءِ ڪيئن مڃجي ته هيءَ آخري عالمي جنگ آهي ۽ هن بعد دنيا مڪمل تباهه ٿي ويندي؟!

ممڪن آ اڃا هيءَ آخري عالمي جنگ نه هجي، پر هن جنگ جا نقصان خطي ۾ ڏاڍا خراب نڪرندا ۽ دنيا ۾ پڻ معاشي ڀونچال ڪر کڻي سگهي ٿو. آمريڪي سينيٽر ڪرس وين هولن انڪشاف ڪيو آهي ته اسرائيلي وزيراعظم نيتن ياهو چاليهه سال ان انتظار ۾ رٿابنديءَ تي لڳائي ڇڏيا آهن ته آمريڪا ۾ ڪو لاپرواهه ۽ بيوقوف صدر ايندو جيڪو اچي سندس همنوا ٿي مسلمان ملڪن خاص طور ايران مٿان جنگ مڙهيندو. نيتن ياهو جي ان ڊرامائي اسڪرپٽ جي سامهون اچڻ بعد اسان سمجهي سگهون ٿا ته ايران مٿان جنگ مسلط ڪندڙ اسرائيل جي ساٿاري آمريڪا پڻ هن جنگ شروع ڪرڻ کان اڳ يقينن حڪمت عملي تحت خطي ۾ پنهنجا 22 فوجي اڏا قائم ڪرڻ ۾ ڪاميابي ماڻي آهي، سندس اهي فوجي اڏا گهڻي ڀاڱي مسلم عرب ملڪن ۾ قائم ٿيل بڏايا وڃن ٿا. حيرت جي ڳالهه آهي ته دنيا تي قابض ٿيڻ جي رٿابندي ڪندڙ آمريڪا ۽ گريٽر اسرائيل جوڙڻ جون ڪوششون ڪندڙن جي ان سازش کي ڪير به سمجهي ڪونه سگهيو.

خير هاڻي به جڏهن تازي جنگ شروع ٿيڻ بعد ايران طرفان دبئي، ڪويت، قطر سميت ڪجهه عرب رياستن ۾ قائم 11 آمريڪي فوجي اڏن تي حملا ڪيا ويا آهن ته ان ڳالهه تي ڪجهه يهودي نواز ڌريون اها پروپيگنڊا ڪرڻ لڳيون آهن ته ايران مسلمان دشمن ملڪ آهي، تڏهن سني مسلمان ملڪن مٿان حملا ڪري رهيو آهي. هتي انهن عقل جي اڪابرن کان هڪ سوال آهي ته انهن مسلمان ملڪن ۾ قائم آمريڪي فوجي اڏن منجهان (جيڪي آمريڪا لاءِ مورچي جو ڪم ڏئي رهيا آهن) هن کان اڳ ايران جي حملن کي ناڪام بڻايو ويندو رهيو آهي ته پوءِ هاڻي هڪ جنگي حڪمت عملي موجب ايران کي پورو حق حاصل هجڻ گهرجي ته پهريون اهو دشمن جا مورچا تباهه ڪري پوءِ اڳتي سندس ملڪ طرف قدم وڌائيندو ۽ ڪيس تباهه ڪندو رهي.

چيو وڃي ٿو ته جنگ ۾ وڏ ۾ وڏ نقصان ان جو ٿيندو آهي جيڪو جنگ جو ڪنهن به ريت فريق نه هوندو آهي. هتي به ڏسجي ته ائين ئي ٿيندي نظر اچي پيو. خطي ۾ موجود ملڪ خطرناڪ معاشي طوفان کي پاڻ طرف وڌندي ڏسي رهيا آهن. هوندي ته جنگ ۾ ايران طرفان ٿيندڙ حملن ۾ پهتل نقصان کي اسرائيل ۽ آمريڪا طرفان لڪايو پيو وڃي پر تنهن هوندي به جيڪي انگ اکر ظاهر ٿيا آهن، تن موجب شروعاتي طور آمريڪا جا 13 فوجي موت جي آغوش ۾ وڃي چڪا آهن ۽ تقريباً 200 کان مٿي زخمي آهن. اسرائيل ۾ 15 کان مٿي ماڻهو فوت ۽ 3369 مٿي زخمي هجڻ جا اطلاع آهن. اطلاعن موجب اسرائيلي وزيراعظم ڪيترن ڏينهن کان گم آهي، قياس آرايون ڪيون پيون وڃن ته هُو ايران پاران ڪيل حملي ۾ دوزخ طرف روانو ٿي چڪو آهي. اسرائيلي حڪمران ڌر طرفان سندس تازا وڊيو پيغام جاري ڪرڻ جون ڪوششون به ڪوڙيون ثابت ٿي رهيون آهن ڇو ته اهي آرٽيفيشل انٽيليجنس کي ظاهر ڪن ٿيون. رپورٽن مطابق خطي جي ٻين ملڪن ۾ يعني ڪويت ۾ 6، اومان ۾ 3 ۽ سعودي عرب ۾ 2 ڄڻا فوت ٿي چڪا آهن. ايران جنگي حڪمت عملي اختيار ڪندي گهڻن ئي ملڪن جو سامونڊي واپاري رستو بند ڪري دنيا ۾ تيل جي واپار کي ڌڪو ڏئي ڇڏيو آهي، جنهن سبب ڌرتيءَ جي گولي تي آباد ڪوڙ سارن ملڪن ۾ بيروزگاري وڌڻ لڳي آهي. رڳو برطانيه اندر هڪ لک ماڻهو بيروزگار ٿيڻ جا انگ اکر سامهون آيا آهن ته ايترا ماڻهو جلد بيروزگار ٿي ويندا. ٻئي طرف ايران عرب ملڪن جي انٽرنيٽ تار پڻ ڪٽڻ جي ڌمڪي ڏني آهي، جنهن سان پڻ وڏي نقصان جو انديشو آهي. ايران جي ان جنگي حڪمت عملي آمريڪي صدر ٽرمپ کي چريو ڪري ڇڏيو آهي. ٽرمپ برطانيه، جرمني، جپان سميت ڪيترن ملڪن کان مدد جي گهر ڪئي آهي ته ايراني لنگهه وٽان تيل بردار جهازن جي سلامتيءَ سان گذر کي يقيني بڻايو وڃي پر ڪنهن به ملڪ ڪيس مدد ڏيڻ جي حامي نه ڀري آهي. ٽرمپ هاڻي نيٽو مٿان ڪاوڙيو آهي ۽ نيٽو کي پڻ نقصان پهچائڻ جون ڌمڪيون پيو ڏئي.

هيڏانهن آمريڪي ۽ اسرائيلي حملن سبب ايران جي مختلف شهرن ۾ 1500 ماڻهو فوت ۽ 18 هزارن کان مٿي زخمي ٿي چڪا آهن. بمباري ۾ 3090 گهر ۽ 3643 عوامي مرڪز توڙي 24 اسپتالون تباهه ٿي چڪيون آهن. ايران جو روحاني پيشوا جام شهادت پي چڪو آهي. آمريڪي صدر موجب هنن ايران کي مڪمل تباهه ڪري ڇڏيو آهي. پر دنيا ڏسي پئي ته ايران اڪيلي سر دنيا لاءِ خطرو بڻجي بيٺل يهودي اتحاد سان ويڙهه ۾ مصروف آهي.

دنيا اهو به ڏسي ۽ سوچي پئي ته هن وقت آمريڪا ۽ اسرائيل رڳو ايران ۾ نه پر فلسطين ۽ لبنان ۾ پڻ بيگناهه ماڻهن مٿان حملي آور ٿي پنهنجي دهشت ڦهلائڻ جي ڪوشش ۾ رڌل آهي. تازو لبنان ۾ 850 شهري مارجي چڪا آهن. پر اقوام متحده سميت دنيا جا سمورا ملڪ خاموش آهن. خاص طور مسلمان ملڪ ٻڙڪ به ٻاهر نٿا ڪڍن، جڏهن ته خوف سبب الائي جي ٻئي ڪنهن ڪارڻ عيوض آمريڪا جا خاموش سهڪاري ٿي بيٺل آهن. ٿيڻ ته ائين گهرجي هاڻي جڏهن ٽرمپ نيٽو کي به ڌمڪي ڏئي چڪو آهي ته ان چتي ٿيل هاٿيءَ کي گولي هڻي ماريو وڃي يا ته لازمي به ڪيس ٻڌي ڇڏڻ جو ترت فيصلو ڪري عالمي عدالت مان سزا ڏياري وڃي.

لطيفي لات — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

ڪاري راتِ، ڪَڇو گهڙو، اُٿيهَ اُونداهِي؛
چَنڊ نالو ناهِ ڪو، دَرياهَ ڏَرَ لائِي؛
ساهَڙَ ڪارڻ سُهڻِي، آڏِيءَ ٿي آئِي؛
اِي ڪَمُ اِلاهِي، ناتَ ڪُنَنِ ۾ ڪيرَ گهڙي؟
(سُر سهڻي)

يوٽيليٽي اسٽور جي ملازمن جو ڏوهه ڪهڙو آهي؟

قاسم خاصخيلي

دنيا جون حڪومتون نه رڳو پنهنجي رعيت جو هر لحاظ کان خيال رکنديون آهن پر اتي هنن جي پنهنجي ملازمن جا جائز حق به بروقت ادا ڪيا ويندا آهن. ملازم ڪنهن به ملڪ جي حڪومت لاءِ ڪرنگهي جي هڏي واري حيثيت رکندا آهن. اهي ملازم ئي هوندا آهن جن جي وسيلي پوري نظام جو ڪاروهنوار هلايو ويندو آهي اتان جا وزير، مشير ۽ اڳواڻ ته مڙئي نالي ماتر اڳواڻيءَ لاءِ مقرر ڪيا ويندا آهن. جيڪڏهن ڏٺو وڃي ته جيڪو به ڪجهه ڪم ڪن ٿا، اهي ان سرڪار جا ماتحت سرڪاري ملازم ئي هوندا آهن. جيڪي پنهنجي زندگيءَ جا حسين پل حڪومتي نوڪريءَ جي پويان تباهه ڪري ڇڏيندا آهن اهي ملازم جيڪي پنهنجي اولاد، والدين ۽ گهروارن سميت مٽن مائٽن ۽ دوستن يارن کان به ڪٽجي ويندا آهن. ڪنهن جي ڏکن توڙي سکن ۾ به شامل نه ٿي سگهندا آهن. اهو صرف ان ڪري جو هو سرڪار جا ملازم هوندي، پنهنجي سيٺي ذاتي مصروفيتن تي سرڪار جي ڪمن کي اوليت ڏيندا آهن پوءِ جيڪڏهن سرڪار ئي انهن سان ناروا سلوڪ رکي ٿي ته يقينن اهو ڏکوئيندڙ عمل هوندو آهي پاڪستان ۾ به مختلف کاتن جا لکين ملازم پنهنجا سڀ حقيقي خواب دفن ڪري سرڪار جي حاضري ڀري رهيا آهن پر انهن کي موٽ ۾ سدائين پنهنجي حقن لاءِ احتجاجن جو سهارو وٺڻو پيو آهي ائين ئي ملڪ ۾ عوام کي بهتر، معياري ۽ سستيون شيون فراهم ڪرڻ لاءِ يوٽيليٽي اسٽور ڪارپوريشن کاتو، جيڪو صنعت ۽ تجارت واري وزارت جي ماتحت ڪم ڪندڙ هو، ان کي ڪرپشن جو سبب ڄاڻائي هڪ اوچتي نادر شاهي حڪم ذريعي گذريل سال 31 آگسٽ 2025 کان بند ڪيو ويو آهي ان ۾ لڳ ڀڳ 12 هزار کن ملازم ڪم ڪندا هئا، ايڏي وڏي اداري کي ڪرپشن جو سبب ڄاڻائي بند ڪرڻ افسوسناڪ عمل ان ڪري به آهي جو اگر ڪنهن کاتي ۾ بدعنواني ڪرپشن يا ڪي ٻيا مسئلا هوندا ته انهن ۾ سڌارا آڻڻ جي ڪوشش ڪئي ويندي آهي نه ڪي انهيءَ اداري کي ئي بند ڪري ان جي ملازمن کي راتو رات روڊ تي آڻي رستن تي ڇڏي ڏبو آهي اها ڪهڙي عقلمندي چئجي جو ڪرپشن کي ختم ڪرڻ بجاءِ ادارا ئي ختم ڪيا وڃن بهرحال ڳالهه رڳو اداري جي بند ٿيڻ جي ناهي پر ملڪ جي 24 ڪروڙ ماڻهن کي صاف سٿري، معياري ۽ سستي شين کان پري رکڻ جي به آهي ان کان به وڌيڪ تڪليف ڏيندڙ ڳالهه اها آهي جو اداري جي ٻارنهن هزار ملازمن کي هڪ ئي ڌڪ ۾ بيروزگار ڪيو ويو. اهي ملازم جن زندگيءَ جا ڪيترائي سال هن اداري کي ان آس تي ڏنا ته هڪ طرف هنن جي روزگار جو ذريعو اهو ادارو هو ۽ ٻيو ته انهن ملازمن جي اولاد جو مستقبل به ان اداري سان ئي جڙيل هيو. جنهن خواب کي موجوده شهباز سرڪار توڙي چڪنا چور ڪري ڇڏيو يوٽيليٽي اسٽور ڪارپوريشن هڪ مجيل ۽ خودمختيار اداري طور ملڪ جي عام ماڻهوءَ لاءِ لاڀائتو قدم هو جتان سستيون ۽ معياري کاڌي پيتي جون شيون ملنديون هيون جنهن کان به عوام کي محروم ڪيو ويو آهي اداري کي بند ڪرڻ کان پوءِ هن اداري جي ملازمن کي ڪنهن ٻئي اداري ۾ ضم ڪرڻ بجاءِ فوري طور تي ڪين نوڪرين مان ئي ٽيڪلي ڏئي وئي جنهن سان رڳو ٻارنهن هزار ملازم ئي نه پر ٻارنهن هزار خاندانن کي پريشانين جي حوالي ڪيو ويو آهي هن ملڪ ۾ اڳ ئي بيروزگاري سبب لکين ماڻهو پريشان آهن مٿان وري ڪيئي سالن کان روزگار سان لڳل ماڻهن کي به بيروزگار ڪري انهن جي زندگين کي دوزخ جي آڙاهه ۾ اڇليو ويو آهي حڪومت جي ايڏي وڏي فيصلي کان اڳ انهن ملازمن کي يا ته ڪٿي ضم ڪرڻ جو سوچيو وڃي ها يا ته انهن کي ايترو رليف فوري طور ڏنو وڃي ها جو هو ڪنهن ذاتي ڪاروبار سان لڳي وڃن ها، ڇو ته جيڪي ملازم يوٽيليٽي اسٽور ۾ 20، 20 سال سروس ڪري چڪا هئا، انهن جي نئين نوڪريءَ لاءِ عمر ئي ناهي رهي ته پوءِ هو پنهنجي ۽ گهر جي گاڏي کي ڪيئن هلائي سگهندا؟

qasimkhaskheli97@gmail.com

Note from Europe
مڪمل اختيار جو مطلب آهي 'مڪمل ذميواري'

عبدالله عثمان موراڻي

Absolute power means absolute ") responsibility" مڪمل اختيار جو مطلب آهي مڪمل ذميواري). هيءَ هڪ اهڙو اصول آهي، جيڪو صرف سياسي فلسفو نه پر انساني اخلاق جو بنيادي بڻ بڻياد ۽ پٿر آهي. جتي طاقت وڌندي آهي، اتي ئي احتساب ۽ ڪم جي جوابدهي لازمي ٿي وڃي ٿي. افسوس جو پاڪستان ۽ خاص ڪري سنڌ جي سياسي ۽ بيوروڪريٽڪ نظام ۾ اهو اصول اڪثر پوئتي پيل آهي. هتي اختيار جي چاشني ته هر ڪو چاهي ٿو پر ان سان گڏ آيل ذميواريءَ کي قبول ڪرڻ لاءِ ڪو تيار ناهي.

اختيار ۽ ذميواريءَ جو فلسفو:

ڪنهن به فرد يا اداري کي جڏهن طاقت ۽ اختيار ڏنو ويندو آهي ته اهو ڪنهن ذاتي عياشي لاءِ نه پر عوام جي ڀلائي ۽ خدمت لاءِ ڏنو ويندو آهي. جنهن وٽ جيترو وڌيڪ طاقت هوندي آهي، اهو اوترو ئي هن جو اثر هزارين زندگين تي پوندو آهي. مثال طور وڏي وزير وٽ سنڌ جي سڄي نظام کي سڌارڻ يا بگاڙڻ جو مڪمل اختيار آهي، تنهنڪري هن جي ناڪامي يا ڪاميابيءَ جي ذميواري به مڪمل طور سندس مٿان هوندي. ائين ئي وري هڪ چيف سيڪريٽريءَ جي هڪ فيصلي سان هزارين ماڻهن جي قسمت جو فيصلو ٿي سگهي ٿو يا هڪ سينيئر پوليس آفيسر وٽ مڪمل امن قائم ڪرڻ يا ڏاڙيلن کي منهن ڏيڻ جو اختيار هوندو آهي. ان ڪري مڪمل اختيار جو قانوني ۽ اخلاقي مطلب اهو آهي ته ان اختيار جو هر پل ۽ هر فيصلو عوام کي جوابده آهي.

سنڌ ۾ اختيار بنا ذميواريءَ جا عڪس:

جڏهن اسين سنڌ جي پسمنظر ۾ ڏسون ٿا ته اسان کي اختيار جي غلط استعمال جا بيشمار مثال نظر اچن ٿا. اڄ سنڌ اندر جيڪي به مسئلا، جيئن ته تعليم جو تباهه حال هجڻ، صحت جي سهولتن جو فقدان، روڊن ۽ رستن جو ٽٽل هجڻ ۽ خاص ڪري گهوٽڪيءَ کان ڪراچيءَ تائين ڪرپشن جو اڻکٽ سلسلو اهي سڀ ان ڳالهه جو ثبوت آهن ته حاڪمن رڳو اختيار تي قبضو ڪرڻ سکيو آهي ۽ پنهنجي ذميواريءَ کان انڪار ڪيو آهي.

تعليم جو حال اهو آهي ته اڄ هزارين اسڪول بند پيل آهن يا بغير استادن جي هلي رهيا آهن. اختيار رکندڙ ادارن وٽ اسڪول کولڻ ۽ ان جي نگراني ڪرڻ جي مڪمل طاقت آهي پر اها ذميواري محسوس نٿا ڪن ته غريب ٻارن جو مستقبل تباهه ٿي رهيو آهي. پاڻي ۽ صفائيءَ جي حوالي سان ڏسجي ته سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن جو نظام مڪمل طور ڊهي پيو آهي. اختيارن جي باوجود، عوام کي صاف پاڻي ۽ بهتر صفائيءَ جو نظام فراهم ڪرڻ کي پنهنجي ذميواري نٿو سمجهيو وڃي، جنهن جي نتيجي ۾ بيماريون عام ٿي وڃن ٿيون.

مالياتي حوالي سان ڏسجي ته مڪمل مالياتي اختيار (Financial Power) ڏنا ويا آهن، اتي ئي مڪمل بدانتظامي (Mismanagement) ۽ ڪرپشن به ڏسڻ ۾ اچي ٿي. افسوس سان چوڻون پوي ٿو ته سرڪاري کاتن ۾ مڪمل اختيار جو فائدو صرف ذاتي ترقي ۽ شاهي انداز جي زندگي گذارڻ لاءِ استعمال ٿي رهيو آهي.

انهن لاءِ آئينو جيڪي ذميواريءَ کان ڀڄن ٿا. اهي ماڻهو جيڪي سڀ کان مهانگيون گاڏيون، بهترين آفيسون ۽ پروٽوڪول جو لطف ۽ مزو وٺن ٿا پر جڏهن عوامي مسئلن تي نظر پوي ٿي ته خاموش ٿي ويهن ٿا يا ذميواري هڪبئي تي مڙهي ڇڏين ٿا، انهن کي هيءَ آئينو ڏسڻ گهرجي ته دنيا ۾ گهڻي قدر بادشاهيون ختم ٿي ويون آهن يا آهن به ته رڳو رسمي طور هلي رهيون آهن ۽ هيءُ دور جمهوريت جو دور آهي ۽ توهان جا اختيار ڪنهن موروثي حق جو نتيجو ناهن پر عوام جي امانت آهن. جڏهن توهان شهرين کي ٽٽل رستن تي ڇڏي پنهنجن محل نما گهرن ۾ ويٺا آهيو ته توهان ان امانت ۾ خيانت ڪري رهيا آهيو.

توهان جي پروٽوڪول تي جيڪو پئسو خرچ ٿي رهيو آهي، اهو ان غريب جو آهي، جنهن کي بغير علاج جي اسپتال مان موٽايو وڃي ٿو. اختيارن جو مقصد پنهنجي پاڻ کي غريبن کان مٿاهون ڪرڻ نه پر انهن جي زندگيءَ جي سطح کي مٿاهون ڪرڻ آهي مطلب ته عوامي پئسو عوام لاءِ ئي هجڻ گهرجي.

اختيار رکندڙ هميشه شڪايتون ڪندا آهن ته 'نظام خراب آهي' يا 'مون وٽ پئسو گهٽ آهي.' پر جنهن وٽ مڪمل اختيار آهن، ان وٽ اهڙو عذر پيش ڪرڻ جي ڪا جاءِ ناهي. پنهنجي اختيار کي سڌاري لاءِ استعمال نه ڪرڻ بذاتِ خود مڪمل ذميواريءَ کان ڀڄڻ آهي. مطلب ته جڏهن اختيار هجي ته پوءِ عذر ڇا جو؟ جيڪڏهن مڪمل اختيارن باوجود سنڌ جي تعليم، صحت ۽ امن امان جو نظام ٺيڪ نٿو سڌري ته ان جو سڌو مطلب اهو آهي ته مڪمل اختيارن تي قابض ماڻهو مڪمل طور تي پنهنجي ذميواريءَ نڀائڻ ۾ ناڪام آهن.

آخر ۾ حاصل مقصد ته جيستائين اسين پنهنجي حاڪمن کان اهو سوال نه ڪنداسين ته "توهان جي مڪمل اختيارن باوجود اسان جا مسئلا مڪمل طور تي حل ڇو نٿا ٿين؟" تيستائين هيءَ نظام نه سڌرندو روحاني ۽ اخلاقي طور تي، سڀ کان وڏي ترقي اها آهي ته انسان پنهنجي ذميواريءَ کي تسليم ڪري. سنڌ جو سڌارو تڏهن ئي ممڪن آهي، جڏهن اسان جا حاڪم اهو سبق دل سان قبول ڪن ته "مڪمل اختيار جو مطلب آهي مڪمل ۽ غير مشروط ذميواري." جيڪو ان ذميواريءَ کي نٿو نڀائي، ان کي ان مڪمل اختيار کان پري رهڻ گهرجي.

اڄوڪو ڏينهن - 18 مارچ

سرور علي سرور

سرور علي سرور پنهنجي دور جو هڪ نامور غزل گو جو شاعر هو. هن جو پورو نالو سرور علي ولد نظر محمد سلاوٽ هو. سندس جنم جي تاريخ 18 مارچ 1909ع ۽ جنم جو هنڌ ڪراچي هو هن جا وڏا اصل ۾ جيسلمير جا وينل هئا. جتان لڏي اچي حيدرآباد ۽ ڪراچيءَ ۾ آباد ٿيا هئا. هو پٿرتي اڪر جو ڪم ڪندا هئا. سرور علي به پنهنجي انهيءَ اباڻي ڌنڌي کي قائم رکيو. جيتوڻيڪ هو ڪراچيءَ ۾ ڄائو هو پر عمر جو گهڻو حصو حيدرآباد ۾ گذاريائين. هن پرائمريءَ کان وٺي بي اي ۽ ايل ايل بي تائين تعليم حيدرآباد ۾ حاصل ڪئي. هن شاعريءَ سان گڏوگڏ ڪهاڻيون به لکيون. سندس ڪهاڻين جو ڪتاب "اعتراف" ۽ حضور صلي الله عليہ وسلم جي زندگيءَ تي لکيل ڪتاب "ڪارٿي" ڇپيل آهن. سندس ڪيترائي حمد ۽ نعتون ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي رڪارڊ ٿيل آهن هن 27 فيبروري 1969ع تي وفات ڪئي. سندس شاعريءَ جو نمونو اياز قادريءَ جي ڪتاب سنڌي غزل جي اوسر ۾ ڏنل آهي.

بصرالدين سومرو

هن ناليواري تعليمي ماهر ۽ ليکڪ 18 مارچ 1911ع تي پوريٽيءَ ۾ اکيون کوليون 1925ع ۾ سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪري پرائمري اسڪول ۾ استاد مقرر ٿيو ۽ 1970ع ۾ رٽائر ٿيو. هو هڪ سٺو مضمون نگار هو، خاص طور تي ٻارن جي نفسيات ۽ تعليمي ماهرن تي هن شاندار مضمون لکيا آهن. جن مان اڪثر اخبار تعليم ۾ ڇپيا. عمر جو آخري حصو ٺارو شاهه ۾ گذاريائين.

غلام حسين مجبور

غلام حسين مجبور شڪارپور ضلعي جو مشهور شاعر نثر نويس ۽ صحافي هو. هن جو پورو نالو غلام حسين ولد محمد سومر سيٺار هو. هن جو جنم 18 مارچ 1940ع تي شڪارپور ضلعي جي شهر چڪ ۾ ٿيو. هن پنهنجي جنم واري شهر مان ئي ابتدائي تعليم حاصل ڪئي. 1952ع ڌاري هڪ مضمون نگار ۽ ڪالم نگار طور ادبي دنيا ۾ پير پاتائين 1960ع واري ڏهاڪي ۾ شاعري به ڪرڻ شروع ڪيائين. هن مختلف اخبارن ۾ صحافتي خدمتون به سرانجام ڏنيون. هو چڪ شهر جي مختلف ادبي ۽ سماجي تنظيمن جو ميمبر پڻ رهيو. هن 2 نومبر 1992ع ۾ وفات ڪئي.

جبار آزاد منگي

اڄ مشهور ليکڪ ۽ ريڊيو ڪمپيئر جبار آزاد منگيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن 18 مارچ 1962ع تي قمبر شهدادڪوٽ ضلعي جي شهر نصيرآباد ۾ اکيون کوليون هن ايم اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيون هو ريڊيو پاڪستان لاڙڪاڻي جي خبرن واري شعبي سان لاڳاپيل رهيو ۽ ڪيترن ئي پروگرامن جو ميزبان رهيو آهي هن جا لکيل 50 کان وڌيڪ ڊراما سنڌ جي مختلف شهرن ۾ اسٽيج ٿي چڪا آهن هو سنڌي ادبي سنگت، سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن ۽ لمهراڻ سوشل ويلفيئر ايسوسيئيشن سان لاڳاپيل رهيو آهي هن جي لکيل ڪتابن ۾ "لفظ هوا ۾ خوشبوءِ"، "اندر ڪارو ڪانءُ"، "ڪمون شرارتي"، "تعلقي نصيرآباد جي جاگرافي"، "انت بحر عميق جو" ۽ "ايءَ عشق جو آواز" ڇپجي چڪا آهن

اسحاق سميجو

اڄ مشهور ليکڪ ۽ شاعر اسحاق سميجي جي جنم جو ڏينهن آهي هو 18 مارچ 1975ع تي دادو ضلعي جي ڳوٺ فضل پور ۾ پيدا ٿيو ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين جڏهن ته مئٽرڪ جو امتحان طلب المولىٰ هاءِ اسڪول دادو ۽ ٻارهين ڪلاس جو امتحان ڊگري ڪاليج جوهيءَ مان پاس ڪيائين اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان ماسٽر ۽ ڊاڪٽريٽ جون سندون حاصل ڪيائين هن سنڌ يونيورسٽيءَ جي سنڌي شعبي ۾ ليڪچرار طور عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي هن سنڌ يونيورسٽيءَ جي سنڌي شعبي ۾ ايسوسيئيٽ پروفيسر طور ڪم ڪرڻ سان گڏوگڏ سنڌالاجيءَ جي ڊائريڪٽر ۽ سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ قائم شمس العلماء مرزا قليچ بيگ چيئر جي انچارج ڊائريڪٽر طور ڪم ڪيو. هن سنڌي ٻوليءَ جي بااختيار اداري ۾ چيئرمين طور پڻ خدمتون سرانجام ڏنيون هن لکڻ جي شروعات ٻاراڻي ادب سان ڪئي هو ماهوار رسالي "گلستان"، "سنڌ رنگ" ۽ ٽماهي رسالي "سارنگا" جي ايڊيٽر طور ڪم ڪري چڪو آهي هن جي شاعريءَ ۽ نثر جا 14 ڪتاب ڇپجي چڪا آهن

ريحانه چنڙ

هن مشهور ليکڪا ۽ سماج سڌارڪ خاتون جو جنم 18 مارچ 1970ع تي ڪاري موري حيدرآباد ۾ ٿيو. سندس وڏا اصل ۾ ڳوٺ سومر چنڙ تعلقي ڪنڊياري سان واسطو رکن ٿا. پاڻ ڇهه ڀينرون هيون، جن ۾ سندس والد محمد صديق چنڙ جي اسسٽنٽ پروفيسر (اڪنامڪس) طور نوابشاهه جي هڪ ڪاليج ۾ بدلي ٿي ان ڪري ريحانه پهرئين ڪلاس کان ٻارهين ڪلاس تائين نوابشاهه مان تعليم حاصل ڪئي. ان بعد بي ايس سي (آنرس)، ايم ايس سي ۽ ايم فل جون سندون سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين. هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ماڊل اسڪول سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ رياضيءَ جي ٽيچر طور ڪئي. ان بعد ڪراچيءَ جي سي ايم سي سيڪنڊري اسڪول ۾ پڙهائڻ شروع ڪيائين. هوءَ مختلف سماجي تنظيمن ۾ سرگرميءَ سان لاڳاپيل رهي آهي ۽ عورتن سان ٿيندڙ ڏاڍاين خلاف آواز اٿاريندي رهي آهي. سنڌي ادبي دنيا ۾ هوءَ هڪ شاعره، ڪالم نگار ۽ مضمون نگار طور پنهنجي سڃاڻپ رکي ٿي. سندس نثري نظمن جو مجموعو "ڪارو سچ" ڇپجي چڪو آهي. ياد رهي ته مشهور شاعره رخسانه پريت چنڙ هن جي ڀيڻ آهي.

مختيار انڙ

ضمير بلاول اوٺو

نئين ٽهيءَ جي هن نمائنده شاعر جو جنم 18 مارچ 1990ع تي مٺي شهر ويجهو ڳوٺ بلاول اوٺي ۾ ٿيو سندس والد بلاول اوٺو سنڌ جو مشهور عوامي شاعر آهي. هن مئٽرڪ ۽ ٻارهين ڪلاس جا امتحان مٺيءَ مان پاس ڪيا ۽ گورنمينٽ پوليٽيڪنڪ انسٽيٽيوٽ مٺيءَ مان مائننگ انجنيئر جو سرٽيفڪيٽ حاصل ڪيو. اڳتي هلي ايم اي (سنڌي) ۽ ايم ايڊ جون سندون حاصل ڪيائين. پنهنجي والد کان متاثر ٿي شاعري شروع ڪيائين. هن شاعريءَ جي لڳ ڀڳ سمورين صنفن تي طبع آزمائي ڪئي آهي، جن ۾ غزل، نظم، نثري نظم، آزاد نظم، بيت، وايون، گيت، چوسٽا ۽ قطعا وغيره شامل آهن. هو ريڊيو پاڪستان مٺيءَ تان نشر ٿيندڙ مختلف پروگرامن ۾ حصو وٺندو رهيو آهي ۽ پنهنجي ته جي سرگرم سماجي ورڪر طور پنهنجي سڃاڻپ رکي ٿو. هن جي شاعري سنڌ جي مختلف اخبارن ۽ رسالن ۾ ڇپجندي رهي آهي مارئي ساهو ۽ عبدالله آس هنگورجي جي ترتيب ڏنل شاعريءَ جي گڏيل ڪتاب "ذات جا ڏيئڙا" ۾ پڻ ضمير بلاول اوٺي جي شاعري شامل آهي.

مولوي محمود قريشي

مولوي محمود قريشي هالا پراڻا جو هڪ نيڪ بزرگ، عالم ۽ اديب هو. سندس جنم 1912ع ڌاري ٿيو هن مختلف مدرسن مان ديني ۽ دنيوي تعليم حاصل ڪئي. سنڌي ۽ فارسي ٻولين تي عبور حاصل هئس هن کي حڪمت جي به سٺي ڄاڻ حاصل هئي. هن ڪيترائي ڪتاب تحرير ڪيا، جيڪي قلمي صورت ۾ سندس پونئرن وٽ موجود آهن. انهن ڪتابن ۾ صراط مستقيم، تعبير نامه، رساله ايمان، رساله جنازه، ڪتاب تعويذات، نجومات ۽ جعفريات، ڪتاب طب، غنچه بينظير، غنچه سانوڻي ۽ هالا پراڻا جي تاريخ ۽ شخصيتون شامل آهن. هن بزرگ 18 مارچ 1990ع تي وفات ڪئي.

شيخ ارباب مسافر

هن قادرالڪلام شاعر جو جنم پهرين اپريل 1925ع تي شڪارپور ۾ الهڏني شيخ جي گهر ۾ ٿيو. هن ڇهين ڪلاس تائين تعليم حاصل ڪئي. پهريائين پوليس کاتي ۾ نوڪري ڪيائين ۽ ان کان پوءِ هڪ وڪيل وٽ منشيءَ طور ڪم ڪيائين. 1948ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين ۽ اڪثر مقامي مشاعرن ۾ پنهنجا شعر پڙهائي داد حاصل ڪندو هو. سندس شاعري ان وقت جي ڪيترن ئي فنڪارن ڳائي عوام تائين پهچائي هئي. مشهور فنڪاره جيوڻي ٻائيءَ به هن جو هڪ ڪلام ڳايو هو. شيخ ارباب 18 مارچ 1991ع تي پنهنجي حياتيءَ جو سفر پورو ڪيو.

محمد خان جوڻيجو

اڄ ملڪ جي اڳوڻي وزيراعظم مرحوم محمد خان جوڻيجي جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن جو جنم 18 آگسٽ 1938ع تي اوڀر سنڌ جي ننڍڙي شهر سنڌڙيءَ ۾ هڪ زميندار خاندان ۾ ٿيو هن پهريائين سينٽ پيٽرڪس اسڪول ۽ پوءِ سينٽ پيٽرڪس ڪاليج ۾ تعليم حاصل ڪئي. ان کان پوءِ انگلينڊ مان زراعت ۾ ڊپلوما سرٽيفڪيٽ حاصل ڪيائين. هن پنهنجي سياسي زندگيءَ جي شروعات ڊسٽرڪٽ بورڊ سانگهڙ جي چيئرمين جي حيثيت سان ڪئي. 1962ع ۾ اولهه پاڪستان اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو ۽ ڪيس بنيادي جمهوريت، افرادي قوت، محنت ۽ مواصلات جو وزير مقرر ڪيو ويو 1969ع ۾ وزارت تان استعيفا ڏئي 1977ع تائين سياست کان پاسيرو ٿي ويو. 1985ع ۾ غير جماعتي چونڊن ۾ قومي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊجي آيو. 24 مارچ 1985ع تي هن پاڪستان جي وزيراعظم طور حلف کنيو. وزيراعظم واري عهدي تي ڪم ڪرڻ دوران هن جا فوجي ڊڪٽيٽر جنرل ضياءُ الحق سان سخت اختلاف ٿي پيا، جنهن سبب هن جي حڪومت کي 29 مئي 1988ع تي برطرف ڪيو ويو. 1988ع وارين عام چونڊن ۾ هو سوڀارو نه ٿي سگهيو. آخري ڀيرو هو 1990ع ۾ قومي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو هن پنهنجي دور حڪومت ۾ عوام جي ڀلائيءَ لاءِ پنج نڪاتي پروگرام شروع ڪيو جنهن تحت نوجوانن کي وڏي پئماني تي نوڪريون مليون ۽ بالغن جي تعليم لاءِ اسڪول کليا. تاريخ 18 مارچ 1993ع تي آمريڪا جي هڪ اسپتال ۾ دم ڏنئيءَ حوالي ڪيائين.

محبوب عالم

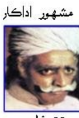

اڄ ٽيليويزن ۽ فلم جي مشهور اداڪار محبوب عالم جي وفات جو ڏهاڙو آهي. هو 14 مارچ 1948ع تي ٽنڊي غلام عليءَ ۾ ڄائو هن پنهنجي فني سفر جي ابتدا سنڌي فلم سورٺ ۾ اداڪاريءَ سان ڪئي. هن 38 فلمن ۾ پنهنجي اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا. جن ۾ 12 اردو، 11 سنڌي ۽ 15 پنجابي فلمون شامل آهن. هو پاڪستان ٽيليويزن جو مشهور اداڪار پڻ رهيو. خاص طور تي ٽيليويزن جي مشهور ڊراما سيريل وارث ۾ چوڌري حشمت جي ڪردار ڪيس سڄي ملڪ ۾ مقبول بڻائي ڇڏيو. 18 مارچ 1994ع تي ڪراچيءَ ۾ وفات ڪيائين. ڪيس ٽنڊي غلام عليءَ ۾ پنهنجي اباڻي قبرستان ۾ دفنايو ويو.

Classified Advertisement

عام اطلاع

جيئن ته درخواستگذار نالي عمر حيات ولد مختيار احمد راڄي جٽ ويٺل ڳوٺ چوڌري عنايت علي تعلقو مٽياري اسان جي آفيس ۾ درخواست ڏني آهي ته سندس پڦي نالي مسمات نسيم بيبي زال محمد سليمان جيڪو تاريخ 04-12-2012 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي ڪاتي تي زرعي زمين ديهه شاهپور ٽپو شاهپور تعلقو مٽياري ۾ آهي جنهنجو هيٺين جائز وارث جي نالي فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي (1) صبا سليمان راڄي جٽ (نياڻي) (2) چوڌري محمد سليمان (گهروارو) (3) محمد حسين (فوتي) (پاٽ) (4) فرزند علي راڄي جٽ (پاٽ) (5) عبدالحميد راڄي جٽ (پاٽ) (6) مختيار احمد (فوتي) پاٽ(7) سردار محمد راڄي جٽ (پاٽ) (8) مسمات عنايتان بيبي (مرحوم) والده) درخواستگذار جو وڏيڪ چوڻ آهي ته فوتي سني فقه جو مسلمان هو سندس والد/ ڏاڏو / ڏاڏي فوتي جي حياتي ۾ فوت ٿي ويل آهن اهڙي تصديق ٻن شاهدن نالي (1) محمد مشتاق ولد سردار محمد (2) طارق محمود ولد امام الدين ويٺل ڳوٺ چوڌري عنايت علي ۾ مقرر ڪيل جلسہ عام ۾ شريڪ ٿي اسانجي روبرو پڻ ڪئي آهي. جنهنڪري هر خاص و عام کي اطلاع ٿو ڪجي ته جيڪڏهن ڪنهن به شخص يا اداري کي فوتي جي مٿين جائز وارثن يا زرعي زمين بابت ڪو به اعتراض هجي ته هن اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت ۾ روبرو هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ پيش ڪري مدي گذري وڃڻ بعد ڪو به اعتراض ٻڌڻ جوڳو نه رهندو ۽ فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو مٽياري

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فرسٽ فيملي جج حيدرآباد
(روبرو جناب عليه سحر قائمخاني)
فيملي سوٽ نمبر 101 سال 2026

مسمات نازيه بانو زال عبدالرزاق جمالي رهندڙ ڳوٺ گل محمد جمالي پي او بلڙي شاه ڪريم ضلعو ٽنڊو محمد خان حال رهندڙ ڳوٺ جمالي نزد نارا جيل سائيٽ ايريا حيدرآباد .پلينٽف..بخلاف.. عبدالرزاق جمالي ولد حاجي خان جمالي رهندڙ ڳوٺ گل محمد جمالي پي او بلڙي شاه ڪريم ضلعو ٽنڊو محمد خان. ڊفينڊنٽس

نالي مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙڻ ۽ مينٽيننس آف پلينٽف اينڊ مائنر لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 25-03-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فرسٽ فيملي جج حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول / فيملي جج 9th حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر 347 سال 2026

مسمات نگينہ ڏي، محمد حسين رهندڙ حرڪيمپ بلديہ ڪالوني حيدرآباد .پلينٽف..بخلاف.. نجيب ولد غلام قادر چانڊيو رهندڙ ڳوٺ ٻوڙل شاه شاهپور رضوي ٽنڊو الهيار. ڊفينڊنٽس

نالي مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙڻ ۽ مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 18-03-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول / فيملي جج 9th حيدرآباد

بقايا 1 زخمي

خداآباد شاخ انڊس هاءِ وي روڊ تي تيز رفتار مسافر ڪوچ ڪلٽي ٿيڻ جي نتيجي ۾ ميهڙ واسي 8 سالا نينگري ۽ قمبر شهداد ڪوٽ واسي نوجوان فوت ٿي ويو، جڏهن ته 30 کان وڌيڪ ٻارڙا، عورتون ۽ مرد زخمي ٿي پيا آهن. بد نصيب مسافر ڪوچ لاڙڪاڻي کان ڪراچي وڃي رهي هئي، ريسڪيو ...

Oil & Gas Development Company Limited

ogdcl the energy

INVITATION TO E-BIDS
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NO	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-LC-PT-PNP-WTC-315230291-2026	SUPPLY OF WATER TREATMENT CHEMICALS	06.04.2026 AT 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-LD-PT-PNP-315229281-2026	SUPPLY OF PIPE FITTINGS	06.04.2026 AT 1130 Hrs
3.	OGDCL-SCM-LD-PT-PNP-QP-315198604-2026	SUPPLY OF VALVES	07.04.2026 AT 1130 Hrs
4.	OGDCL-SCM-LD-PT-PENFD-QP-315646534-2026	SUPPLY OF CALIBERATION GAS CYLINDERS	09.04.2026 AT 1130 Hrs

EXTENSION NOTICE
BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice published in newspaper(s) on **25-02-2026**, it is notified that the bid submission/opening date of the following case (s) has been extended as follows:

SR #	TENDER NO	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-PEFD-314166021-2026	CP SYSTEM CONSULTANCY AND INSTALLATION SERVICES WITH MATERIAL	06.04.2026 AT 1030 Hrs

3. Bidders who have already submitted/ sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
5. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at **www.ppra.org.pk.** Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at **https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders** or **discovery.ariba.com/profile/AN01562899621.** For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
6. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL House, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan
Tel: +92 (51) 920023652/3780

ogdcl.com
No. 121/25

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION — WE EXPLORE PROSPERITY

آفيس آف دي پراجيڪٽ ڊائريڪٽر اسڪارپ نارٿ
روهڙي شهيد بينظير آباد

Email:- pdscarpsba@yahoo.com
Phone No. 0244-9370442

No. PD/SNR/SBA/Admn/465
Dated:- 16 / 03 / 2026

آساميون خالي آهن

سنڌ صوبي جو ڊوميسائل رکندڙ اهل اميدوارن کان پراجيڪٽ ڊائريڪٽر اسڪارپ (SCARP) نارٿ روهڙي شهيد بينظير آباد ۾ هيٺين خالي آسامين لاءِ تعليمي قابليت ۽ تجربي جي بنياد تي، هن اشتهار جي اشاعت جي 15 ڏينهن اندر درخواستون گهرائجن ٿيون.

شمار نمبر	پوسٽ جونالو	BPS	پوسٽن جو تعداد	عمرجي حد	ضلعو (ڊوميسائل)	تعليمي قابليت، تجربو ۽ ٻيا شرط (ڀرتي جي قاعدن موجب هوندا)
01	جونيئر ڪلارڪ	11	01	18_28	مٽياري	i. HEC مان منظور ٿيل يونيورسٽيءَ مان گريجوئيشن ڊگري (2 سال). ii. SBTE/TTB سنڌ مان رجسٽرڊ ٿيل اداري مان MS Office/ CIT ۾ ڇهن (06) مهينن جو سرٽيفڪيٽ.

عام هدايتون:

اهي اميدوار جيڪي مٿين شرطن تي پورو لهن ٿا، اهي سنڌ حڪومت جي جاب پورٽل https://sjp.gos.pk تي مٿي ڄاڻايل آساميءَ لاءِ درخواست ڏين.

1. اميدوارن لاءِ لازمي آهي ته هنن IBA سکر ٽيسٽنگ سروس (STS) پاران ورتل گريجوئيشن ڪيٽيگري جي جنرل اسڪريننگ ٽيسٽ گهٽ ۾ گهٽ 40 سيڪڙو مارڪن سان پاس ڪئي هجي ۽ STS پاران جاري ڪيل سرٽيفڪيٽ رکندڙ هجن.
2. اميدوار جي عمر جو حساب درخواست جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ کان ڪيو ويندو. جيئن سنڌ سول سرونٽس رولز 2024 جي رول_7 تحت مهيا ڪيل آهي. جڏهن ته، سروسز جنرل ايڊمنسٽريشن اينڊ ڪوآرڊينيشن ڊپارٽمينٽ جي نوٽيفڪيشن نمبر SOII (SGA&CD)/564/2011 (Part-II) تاريخ 06-03-2025 موجب عمر جي مٿئين حد ۾ پنجن سالن جي رعايت ڏني ويندي.
3. شروعاتي مقرريءَ لاءِ مخصوص ڪيل ڪوٽا جو حصو سنڌ حڪومت جي قانون/ قاعدن/ پاليسي مطابق هوندو.
4. جيڪي اميدوار اڳ ئي سرڪاري نوڪريءَ ۾ آهن. اهي درخواست ڏيڻ کان اڳ پنهنجي لاڳاپيل کاتي مان NOC حاصل ڪن ۽ انٽرويو جي وقت ڊپارٽمينٽل سليڪشن ڪميٽي آڏو اصل NOC پيش ڪن.
5. مقرري سنڌ حڪومت جي 26-04-2023 واري پاليسي ۽ سنڌ سول سرونٽس ايڪٽ 1973 جي شقن ۽ ان جي قاعدن موجب ڪئي ويندي، جنهن ۾ وقت بوقت ترميم ڪئي وئي آهي.
6. اميدوارن کي جاب پورٽل تي ڏنل شيڊول موجب اصل دستاويزن سان گڏ انٽرويو لاءِ ڊپارٽمينٽل سليڪشن ڪميٽي آڏو پيش ٿيڻو پوندو.
7. رڳو اهل / شارٽ لسٽ ٿيل اميدوارن کي انٽرويو لاءِ گهرايو ويندو.
8. انٽرويو لاءِ ايندڙ اميدوارن کي ڪو به T.A / D.A نه ڏنو ويندو.

(شعيب احمد سگريو)
پراجيڪٽ ڊائريڪٽر
اسڪارپ (نارٿ روهڙي)
شهيد بينظير آباد

I WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com — JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

INF/KRY/1142/2026

داؤد لگ تیز رفتار مسافر کوچ کانئي، ٻہ ڄڻا ٿوت، 30 کان وڌيڪ زخمي

خداآباد شاخ اَنڊس هاءِ وي تي لاڙڪاڻي کان ڪراچي ويندڙ ڪوچ ڪنٽرول وڃائڻ سبب ڪانئي ٿي پٽي

حادثي سبب 8 سالن جي زلفا خان ڏاءُ، ٻهادر سولنگي ۽ نوجوان بلاول پٽ سونو خان مگسي فوت ٿي ويا

لاش ۽ زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو، 10 زخمين جي حالت ڳڻتي جوڳي، سيوهڻ اسپتال ريفر

ڏاءُ ٽڻن ڪوچ (تصاويرن ويڪا) خداآباد شاخ وڏ تيز رفتار مسافر ڪوچ کانئي

ڏنڊو محمد خان: ايف آءِ اي چانيءَ دوران ديوانيس هاليڊرن ۽ ايجنٽن کي گرفتار ڪري رهي آهي

ٽنڈو محمد خان: ايف آءِ اي چانيءَ دوران ديوانيس هاليڊرن ۽ ايجنٽن کي گرفتار ڪري رهي آهي

ٽنڈو محمد خان ۾ حيدرآباد کان آيل ايف آءِ اي ٽيمر ڇا ڇاپا، 3 ديوانيس هاليڊرن گرفتار

عوامي شڪايتن تي ايف آءِ اي ٽيمر 3 ديوانيس هاليڊرز ۽ سندن ايجنٽن کي گرفتار ڪيو

ٽنڈو محمد خان پوليس ايف آءِ اي ٽيمر جي ڇاپن بابت چاڻ ڏيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو

ٽنڈو محمد خان (ن ر) ٽنڈو محمد خان ۽ سنڌا 1000 کان ٻيون ايڊيشنل سيشن جج محمد عارف ميمڻ جي عدالت ۾ پيش ڪيو پئي وڃڻ وقت

عورتن جي امدادي رقم ۽ سنڌا 1000 کان وڌيڪ نقد رقم برآمد

ملزمن کي ايف آءِ اي ٽيمر جي حوالي ڪرڻ جو حڪم ڏنو ويو

بقايا نمبر 3 ڈسٹ صفحہ 5

بقايا نمبر 2 ڈسٹ صفحہ 5

مورو ريجهون ڦر مڃاڻن تي هٿياربندن جي فائرنگ ۾ ڀاڀاري قتل، هڪ ٻڍو زخمي

ٽيرڻ منافي لنڊ روڊ تي ڀاڀاري سعيد احمد جتوئيءَ ۽ پير بخش ڪوسو کي هٿياربندن روڪي ڦر ڪوشش ڪئي

مزاحمت تي جوابدارن فائرنگ ڪري ٻنهي کي زخمي ڪري ڇڏيو، زخمين کي اسپتال انڊو ويو

حالت خراب هجڻ تي کين نوابشاهه نيو ٻي يو ٽي رسڻي سعيد جتوئيءَ زخمن جا سور ٽ، سهندي ڏر ڏني ڇڏيو

مورو (رپورٽ: خدا بخش ميمڻ) مورو پوليس هٿياربند ڦرون جي فائرنگ ۾ ڀاڀاري سعيد احمد جتوئي ۽ پير بخش ڪوسو ڪمبر شديد زخمي خير سوجب مورو پرسان ڊيڪ سنڌي

شڪارپور ريجهون ريلوي پٽڑي تي زور دار ڌماڪي سان آڌاڻي ٿيڻ ڪاڻ راولپنڈيءَ جعفر ايڪسپريس ٽرين ڪڏرڻ بعد ڌماڪو ٿيو

سيڪورٽي آفيسرن جائزي کي مڪمل طور ڪهيري ۽ ريلي جام شروع ڪري ڏني

شڪارپور (ن ر) شڪارپور ريجهون ريلوي پٽڑي تي زور دار ڌماڪي سبب پٽڑي ڪٽجڻ بعد آڌاڻي ڪئي پئي

سخت نقصان پهچڻ سبب آهي، جڏهن ته بقايا نمبر 5 ڈسٹ صفحہ 5

مورو ريجهون مڙه‌برآمد ۽ ٽڪر سبب پرواهيت فوت، ڪهيرا ۽ ڪهيرار شادو پاڻي هوڏل رٽ تيز رفتار مڙه‌ برآمد جي ٽڪر بعد رڪشا ٽرالر سان اڪاڻڪي ويو

حادثي ۾ رڪشا هلائيندڙ نوجوان ڏيسور واڌ شرڪت ڪرائي موقعي تي ئي فوت ٿي ويو

مورو (ن ر) مورو پرسان ٽينشن هاءِ وي تي شادو پاڻي هوٽل ۽ اڳسياڻ ٽريفڪ

حادثو جنهن تيز رفتار مڙه‌ ڪاڻي رڪشا سان ٿيو

بقايا نمبر 5 ڈسٹ صفحہ 5

اسلام ڪوٽ ۾ نوجوان ڊاڪٽر پاران آبگهات جي ڪوشش

ڊاڪٽر راڻا اڪاڻ ميڊيڪل آفيسر ٻنهنجي طال ٻوليءَ ڀاري ڀاءُ ڏني آبگهات جي هڙڦڙ ڪئي

ڊاڪٽر سهيڙي رود تي قائم هڪ يونٽ تان ٻوليءَ خريد ڪيو ۽ ٻنهنجي ٻاڙ کي ٻاهر ڪڍي

اسلام ڪوٽ (رپورٽ:سڪندر علي مجيب) اسلام ڪوٽ ۾ روڙ هيٺ سيوريج اسڪيم

بقايا نمبر 7 ڈسٹ صفحہ 5

ڏهن‌ڏهاڙن پينشن ڪاڻ محرور مڪاڻي ڪاڻي جا ملازم ٻنهنجا پرچا رڪاڻڻ تي مجبور

رٽائرڊ ملازمن ٻنهنجي پاران ڪي ڪوٽڙي لاءِ شهر جي مختلف هنڌن تي هوڪا ڏنا

ميئر حيدرآباد پنجن مهينن کان پينشن نه ڏيڻ رکي آهي، فاقا ڪاڻي راڄ آهين،مظاهرين

ڏنڊوڙهه (ٽي ڊ) ٽي مهينن کان پينشن نه محرور مڪاڻي ڪاڻي جا رٽائرڈ ملازمر

معصوم پارڻن کي وڪڙڻ تي مجبور ڪيو

بقايا نمبر 8 ڈسٹ صفحہ 5

ڏنڊو جام، رٽائرڈ ملازم پينشن لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

جامشورو: مهراڻ يونيورسٽي جا ملازم ٽيچر ايسوسيئيشن لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

مورو پوليس پاران اغوا ٿيل پنجاب واسيءَ کي جوابدار سميت گرفتار ڪرڻ جو دعويٰ

ڪجهي اڳاڙ تي ڇاپو هڻي جوابدار سرفراز کي ڏاڙڻ زال اُميس شيخ سميت گرفتار ڪيو، پوليس

جوابدار عورت کي راڻن ۽ رقم جي لالچ ڏئي اغوا ڪيو هو، وڏيڪ جاچ ڪرين ٿا

مورو (ن ر) مورو پوليس جي ڪارڪردگي پنجاب سان انٽسٽرڊ جوابدار گرفتار سفيءَ عورت کي راڻن ۽ پڪسن جو لالچ ڏئي غلام حسين ڪنڀار سميت ٻن ماڻهن کي اغوا ڪيو هو

بقايا نمبر 18 ڈسٹ صفحہ 5

خانپورمهر ويجهو چلهه ماڻ ڇڪڻ لائي سبب بس پيسنجرن جا ڪهر سڙي رک

ڪوٽ غلام حسين ڪنڀاڻي واسي تحرير ۽ برڪت ڪنڀاڻي جي ڪهرن ڪي باهه ڪنٽرول

باهه سبب سموري سامان سڙي خاڪ ٿي ويو، مالي نقصان ڪيئي لکن ۾

خانپورمهر (ن ر) خانپورمهر پرسان ڪوٽ غلام حسين ڪنڀاڻي ۽ نورمحمد تحرير ڪنڀاڻي ۽ برڪت ڪنڀاڻي جي ايجنٽ

بقايا نمبر 17 ڈسٹ صفحہ 5

ڪنڊيارو پرسان ٽرالر جي ٽڪر ۾ ڪرنڊائو فوت، ڪهر ۽ ڪهرار پيڙهي اسٽاپ وٽ حادثي ۾ محمد امين مگريو زخمي ٿي ٻيو زخمي کي اسپتال نيو ويو جتي زخمن جا سور ٽ سهندي فوت ٿي ويو

ڪنڊيارو (ن ر) ڪنڊيارو پرسان قومي شاهراهه تي ٽريلر جي ٽڪر ۾ ڪرنڊائو فوت ٿي ويو

بقايا نمبر 16 ڈسٹ صفحہ 5

لاڙڪاڻو: هاءِ ويز ايمبولينس پوليس سي پي لي پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

قلاچي لڪ ڪنائين ڪهر کي باهه، الهه ٽلهه رک

ڪوٽ چڪ احمدي ۾ منظور چانڊيو جي ڪهر کي باهه ڏيڻ ۽ اندر ڪهر ۾ پيل هنڊ، بستريا، تباڻي جو ڏاڇ سامان سڙي خاڪ

قلاچي اسٽيشن (ن ر) پرسان ڪوٽ چڪ احمدي ۽ پوهيچت منظور چانڊيو جي ڪنائين ڪهر کي اڳوڻو دشمني ڏيڻ ڪاڻ باهه وڌيڪ ڏني

بقايا نمبر 15 ڈسٹ صفحہ 5

ٽرياڪر ۾ ٽن مختلف حادثن ۾ 2 نوجوان فوت، ٻہ ڄڻا زخمي

ٽئين ڀٽ ويجهو هوڏل تي ٻن موٽر سائيڪلن ٽڪر سبب عبدالستار فوت، ٻہ زخمي ٿي ويا

ڪنڊيارو شهرياران خان مهر سيڊيا سان ڪاڦاڻي رهيو آهي

ڪنڊيارو شهرياران خان مهر سيڊيا سان ڪاڦاڻي رهيو آهي

ڀ پ عوام کان خوڙڪ ٿي مخالف جماعتن جا رستا ايڪشن ڊريعي بند ڪرڻ ڇاهي ٿي، زين شاهه

سنڌ حڪومت بلديااين نظار تحت پنهنجي حاڪميت قائم رکڻ جي لاءِ آڻين ٿا، ترميمون ڪرائڻ چاهي ٿي

اڳوڻي قسر جون انڪلابون ۽ اختيار ايا غير آئيني ۽ غير جمهوري قدم، ڪنڊ ملڪ جي لاءِ هاڃيڪار ثابت ٿيندا

جامشورو (ن ر) سنڌ پيپلز پارٽي جي صدر ۽ تحريڪ تحفظ آئين پاڪستان جي رابطه ڪميٽي جي ڪنوينر سينيٽر تاج حيدر

جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي ته سنڌ

بقايا نمبر 26 ڈسٹ صفحہ 5

جامشورو: ڀٽي ڪنسٽر جي صدارت ۾ گلاڻڀي ڪري رهيا آهن

طارق روڊ تي واقع ڊبئي شاپنگ مال جي بيسمنٽ ۾ گودام ۾ دڪانن ۾ باهه

شاپنگ مال جي بيسمنٽ ۾ ڪپڙن جي دڪانن ۽ باهه لڳي، فائر برگيڊ جي ڏهن ڪالين باهه ٽي ڪلاڪن ۾ قصو ورتو

ريسڪيو آپريشن دوران ٻہ فائر فائٽر بلال ۽ سڪندر، ڏڪهن سبب بي هوش ٿي ويا ۽ انهن کي فوري طبي امداد فراهم ڪئي وئي

مارڪيٽ ايسوسيئيشن فائر برگيڊ اهلڪارن جي بروقت ڪارروائي جي تعريف ڪندي، انهن لاءِ 10 لک روپين جي انعام جو اعلان ڪيو

واقع ڊبئي شاپنگ مال سڄي بيسمنٽ ۾ ڪپڙن جو گودام ۽ دڪانن ۾ آرجهلو باهه لڳي ويئي

ڪراچي (ڀيرو رپورٽر) ڪراچي جي مصروف ترين تجارتي مرڪز طارق روڊ تي واقع ڊبئي شاپنگ مال جي بيسمنٽ ۾ ڪپڙن ۽ دڪانن ۾ آرجهلو باهه لڳڻ جا واقعا ٿيا آهن

بقايا نمبر 11 ڈسٹ صفحہ 5

حيدرآباد ۾ گهر کي باهه لڳڻ سبب ماڻهو ۽ ٻہ ٻار سڙي ٿوت، ٻہ پاڻي ٻوڙي ويا

علي پيلس واري علاقي ۾ صديقي پلازا جي فليٽ ۾ اوچتو باهه لڳي وئي

باهه لڳڻ سبب مريم زال نديم، پٽ شافع ۽ ڌي ايفا صديقي سڙي فوت ٿي ويا

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪڍيا، اسپتال منتقل ڪيا، عيد خوشيون ماتم ۾ تبديل

حيدرآباد (رپورٽ مختيار برفت) حيدرآباد ۾ گهر کي باهه لڳڻ سبب ساڻ سلنس ساڙ ۾ پٽ سڙي فوت ٿي ويا جڏهن ته ساڻيو

حيدرآباد: پوليس مقابلي ۾ گرفتار ڪيل حوالدار کي نيرٻ ويڙي

بقايا نمبر 19 ڈسٹ صفحہ 5

اسان هميشہ سياست عيار ۽ هٿ خاطر ڪئي آهي، شاهه رخ انور سيال

لاڙڪاڻو(سپرو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي ايمر پي اي ۽ سنڌ جي آڪٽري صوبائي گهرو وزير سهيل انور سيال جي پاڻ ڏيڻ ڏاڻون ۾ چيڪ‌پوسٽ

بقايا نمبر 20 ڈسٹ صفحہ 5

سکر جي جهانگهڙو ٽائي جي حد ۾ مبينہ مقابلو

مقابلي دوران هڪ ڏوهاري زخمي ٿيڻ کان پوءِ گرفتار ڪيو ويو

پوليس ايس پي سکر اظهر خان ڪامياب ڪارروائي تي پوليس ٽيم کي شاباسي ڏني

سکر (سپرو رپورٽ) سکر جي جهانگهڙو ڏوهارين رڄ ۾ مقابلي دوران هڪ ڏوهاري ڦاسي جي هڪ ڦالڙ سوري ويڙهيو پوليس ۽

بقايا نمبر 21 ڈسٹ صفحہ 5

ڊاڪٽر عبدالڪريم شيخ جي خوڪشي واري معاملي 8 ملازمن ٽي ڪيس داخل

ڊاڪٽر ڪريم جي پٽ صادق ڪريم شيخ جي فرياد تي ڪيس داخل ڪيو ويو

ڪيس ۾ شفيق اچن، فريش ڇوڪاڻي عبدالمالڪ ٺهاڙي، مومن ڪنري ۽ پير جا نالا شامل

مافي (رپورٽ: تنداللا لرهاڻي) مافي سول

بقايا نمبر 22 ڈسٹ صفحہ 5

مورو سانجي جي ڀيڻين جي آزادي لاءِ وارثن ۽ سياسي سماجي تنظيمن پارلز احتجاجي مظاهرو

مظاهرين وڪيل گلزار علي عالماڻي، ياسين سومرو، علي دوست رند، محسن علي رستماڻي ۽ پين احتجاج ڪيو

10 مهينا ڪاڌرٻا ياربود ڀيڻين جا ڪيس ۾ ٿڌا هلايا ويا، ضمانتون نه ڪرڻ ڪنهن ويجن ماڻهن جا بندا اهن: مظاهرين

بيگناهه ڀيڻين تان ڪوڙا ڪيس ختم ڪري انهن کي آزاد ڪيو وڃي محاصرا ختم ڪرائي انصاف ڪيو وڃي

مورو (رپورٽ خدا بخش ميمڻ) مورو سانجي جي بيگناهه ڀيڻ ڪيل ڀيڻين جي آزادي لاءِ

بقايا نمبر 23 ڈسٹ صفحہ 5

حيدرآباد ۾ منشيات فروشن جي فائرنگ، ٽن عورتن سميت 4 ڄڻا زخمي

لطيف آباد نمبر 9 ۾ رات ڏيرِ سان اڌاڌڙ فائرنگ، علاقي ۾ ڏهڪاءُ ڦهلجي ويو

حيدرآباد(رپورٽ مختيار برفت) حيدرآباد

بقايا نمبر 24 ڈسٹ صفحہ 5

عوام جي جذبات کي مجروح ڪرڻ وارو گورنر ٽنڊو رهي سگهي، شهرياز مهر

معاشي مشڪلاتن باوجود پيٽرول مهانگو ڪرڻ ناقابل قبول قدم آهي

اسرائيلي جارحيت ۽ آمريڪي باليسيون خطي ۽ بحران جو بنيادي سبب آهن

ڪنڊيارو (ن ر) پيپلز پارٽي جي ايمر اين پي ڪنوينر شهر يار خان مهر پريسريليز ٽنين جي

قيمتن ۾ اڀرڻ واري ڪمي فيصلو قرار

بقايا نمبر 25 ڈسٹ صفحہ 5

حڪومت سنڌ

پلاننگ، ڊولپمينٽ، مائنرنگ اينڊ امپليمينٽيشن سيل

ڪلچر، ٽوئرزم، اينٽيڪٽيز اينڈ آرڪائيوز ڊپارٽمينٽ

ٽينڊر گهرائڻ لاءِ نوٽيس

No. XEN/PDM&I-CELL/CTA&AD/NIT-REV./2025-26/287 Dated: 16th March, 2026

"شين / سامان جي خريداري"

پلاننگ، ڊولپمينٽ، مائنرنگ اينڊ امپليمينٽيشن (PDM&I) سيل پاران اي۔پاڪ اڪرائزيشن اينڈ ڊيولپمينٽ سسٽم (EPADS) ذريعي معروف فائر ٽيل ۽ مائي ٽينڪ مينوفيڪچرنگ ڪنٽريڪٽرن / فرمن / ڪمپنين ڪان مالي سال 26-2025ع تائين 01، فريزر ۽ فيڪس، 2، پلانٽ ۽ مشينري ۽ 3، هارڊويئر سامان جي فراهمي ۽ خريداري لاءِ، اليڪٽرانڪ آڇون ڪهربل آهن. صرف اهي واڌ ڏيندڙ جيڪي لاگاپايل تجربو ثابت ٽيل فني صلاحيت ۽ ساڻڪي قسم جي سامان جي فراهمي ۽ مستحڪم مالي حيثيت رکندا هجن، واڌ جي عمل ۽ حصو وٺڻ جا اهل آهن. دلچسپي رکندڙ واڌ ڏيندڙ رٽ ڊيٽيل بروز آف رڪيوئيز مان جاري ٽيڪنيڪل نيشنل ٽيڪس رجسٽريشن نمبر (NTN) سيلز ٽيڪس رجسٽريشن نمبر (STRN) ۽ سنڌ ريونيو بورڊ (SRB) سان سنڌ سيلز ٽيڪس رجسٽريشن (جتي لاڳو هجي) جا صحيح ۽ فعال سرٽيفڪيٽ هجڻ لازمي آهن. جيڪڏهن سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ رولز 2010 (ٻاڻي ترميم ٿيل جي تحت مطابق هجن خريداري جو عمل سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ رولز 2010 جي رول 146(i) هيٺ صرف ٽي هڪ ٽفاني طريقيڪار تحت ڪيو ويندو.

اهليت / پرڪ جو معيار

1. مالڪن / پروپرائيٽرز / سي اي او / بورڊ ميمبرن جي سڃاڻپ ڪارڊ (CNIC) جي ڪاپي.
2. FBR رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ جي ڪاپي جنهن تي نيشنل ٽيڪس نمبر (NTN)، سيلز ٽيڪس رجسٽريشن نمبر (STRN) درج هجي.
3. سنڌ ريونيو بورڊ (SRB) سان رجسٽريشن جي ڪاپي جنهن تي سنڌ سيلز ٽيڪس نمبر (SSTN) درج هجي.
4. انڪم ٽيڪس ۽ سيلز ٽيڪس ٻني لاءِ FBR انڪم ٽيڪس پيئر لسٽ (ATL) اسٽيٽس (ناڻي) جي ڪاپي.
5. گذريل ٽن (03) مالي سالن جي جمع ٿيل ٽيڪس ريٽرن جي ڪاپي، شموليت:
   الف. انڪم ٽيڪس ريٽرن
   ب. سيلز ٽيڪس ريٽرن
   ت. سنڌ سيلز ٽيڪس ريٽرن
6. بڪٽ اسٽيٽمينٽ جي ڪاپي جيڪا گذريل ٽن (03) سالن لاءِ سالياني ٽرن اوور جي تصديق لاڳت جو گهٽ ۾ گهٽ 50 سيڪٽرز (جيئن APP ۽ بڊايل آهي) ۽ آڇيل واڪ (واڪن) جي مقابلي ۾ فرم / ڪانٽريڪٽر / ڪمپني جي بڪٽ ڪانٽرٽ ۽ گهٽ ۾ گهٽ 10 ملين ڊالرز ڪليئرنس طور ظاهر ڪري.
7. گذريل ٽن (03) مالي سالن جون سالياني آڊيٽيڊ فائنينشل اسٽيٽمينٽس / آڊيٽ رپورٽون، جيڪي آڊيٽرز جي عالمي تنظيمن يا چارٽرڊ اڪائونٽنٽسي فرمن پاران جاري ڪيل هجن. پين ڏهرن کان رپورٽون قبول نه ڪيون ويندين.
8. واڌ ڏيندڙ ڪي ساڻي ترغيبت جي معاهدن ۽ گهٽ ۾ گهٽ ڏهن (10) سالن دوران ساڻي ترغيبت جا گهٽ ۾ گهٽ ٽي (03) ڪر جا معاهدا ڪاميابي سان مڪمل ڪيا هجن. واڌ ڏيندڙ مڪمل ڪمپني پروفائل فراهم ڪندڙ جنهن ۾ محڪلف اڊاڻ پاران جاري ڪيل ورڪ آرڊرز/سپلائي آرڊرز جي ترتيب واضح هجي. گذرڪل لاڳاپيل ورڪ آرڊرز، سپلائي آرڊرز، مڪمل ٿيل ساڻيڪٽس ۽ پيا ڪنٽريڪٽس ثبوت فراهم ڪيا وڃن جيڪڏهن مٿي ذڪر ڪيل ڪنهن هڪ ڪاميابي مڪمل ٿيل ڪي ثابت ٿئن.
9. ڪيپلائي / برزنٽ / ٽيڪنيڪل لٽريچر (اصل ۽ پرنٽيڊ / مينيو فيڪچرنگ ڪي تماڻندي کان ڊيلرشپ اٿارٽيريٽس ليٽر، جي ڪا هجي.
10. سنڊ ۽ آفيس / ورڪشاپ جي سهولت (مڪمل پتو فون، فيڪس ڪي ميل سان گڏ).
11. لاڳاپيل ماهر اساسي وسيلو "مڪمل بايو ڊيٽا ".CV"
12. **حلف نامہ:**
   الف. جديدسل اي۔اساسي پيئرز يا خاطري ٽ فرم ڪي ڪنهن ۽ عوامي شعبي جي اداري يا سرڪاري ڪاني پاران بليڪ لسٽ ناهي ڪيو ويو.
   ب. جديدسل اي۔اساسي پيئرز يا خاطري ٽ فرم ڪنهن ۽ ٽيڪنيشن (مقدمي بازي) ۽ شامل ناهي ۽ ڪنهن ۽ عوامي شعبي جي اداري يا سرڪاري ڪاني ۽ ڪر ۽ ڪر لاءِ ۽ ناهي ڇڏيو.
13. ٽينڊر سوٽي رقم / بد سيڪيورٽي جيڪا ڪل آڇ جي قيمت جو 5 سيڪڙو هجي (ايسي جوڳي) بئنڪرز چيڪ / / CDR جي آڇر جي صورت ۽ جيڪر **"CTA&AD, Government of Sindh" DDO PDM&I Cell,** جي نالي هجي.
14. ٽينڊر / واڌ دستاويز جو هر صفحو ٽي / واڌ ڏيندڙ پاران صحيح ٽيل / مهر لڳل هجن گهرجي. مشروط آڇن ٽي غور ڪيو ويندو.
15. پي آڊر / ڏيماڻ درائيٽ / رسيد رقم-3,000 روپيا (صرف ٽي هزار روپيا) " **DDO PDM&I Cell, CTA&AD, Government of Sindh**" جي نالي سان. جيڪا ٽينڊر في هوندي ۽ واپس ٽ ڪئي ويندي. نوٽ: آڇ ڪيل قيمتن ۽ تمام مروج ٽيڪس فراهمي، ٽرانسپورٽيشن ۽ انسٽاليشن شامل هجن گهرجن
16. اهي فرمون جيڪي مقرر ڪيل اهليت جي معيار تي پورين ٽ نهندين يا گهرپل دستاويز فراهم ٽ ڪندين، انهن جون آڇون ٽ رد ڪيون ويندين.

پروڪيورنگ ايجنسي وٽ واڌ ڏيندڙ پاران جمع ڪرايل ڪنهن ۽ يا تمام دستاويز جي تصديق، پرتال ۽ ڪراس چيڪ ڪرڻ جو حق محفوظ آهي ۽ جيڪڏهن ضروري سمجهيو ويو ته معلومات جي صداقت ۽ فرم جي فني ۽ مالي صلاحيت کي پرکڻ لاءِ سائيٽ جو دورو ڀي ڪري ٿي سگهجي ٿو. واڌ ڏيندڙ هر شي جي فني معيار / وضاحت ڪميني جو آئيٽل ليٽر هيٺ ڏي جمع ڪرائيندڙ جيڪا بلاهچار ساڻنئي پاران صحيح ۽ اسٽيمپ ٿيل هجي. جيڪڏهن ڪو ۽ واڌ ڏيندڙ غلط، گمراه ڪندڙ، جعلي يا غير مستند معلومات فراهم ڪندي مليو ٽ ان کي لاڳو قانون ۽ سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ رولز 2010 جي لاڳاپيل شقن تحت ناهل قرار ڏئو ويندو ۽ قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي. ان کان علاوه، دستاويزي ثبوتن کان سوا يا اهليت جي معيار تي پورا نه ٿيندڙ دستاويز اڌورا سمجهيا ويندا ۽ نه رسپانسو قرار ڏني شرعاتي مرحلي تي ئي رد ڪيا ويندا

درخواست ڊپوزٽ جو طريقيڪار:

1. دلچسپي رکندڙ واڌ ڏيندڙ تفصيلي شرطن ۽ ضابطن وارا واڌ دستاويز اي۔پاڪ اڪيوزيشن اينڈ ڊيسپوزل سسٽم (EPADS) پورٽل: https://portalsindh.eprocure.gov.pk تان ڈسي ڊائون لوڊ ڪري سگهن ٿا. آڇ جمع ڪرائڻ کان اڳ EPADS تي رجسٽريشن لازمي آهي
2. آڇ ڪيل قيمتن ۽ انڪر ٽيڪس، SST/GST جا تمام تر لاڳو ٽيڪس، ڊيوٽيون ۽ ليويز شامل هجن گهرجن
3. مڪمل آڇون EPADS ذريعي ايڪسٽرڪٽ طور 03 اپريل 2026ع صبح 11:30 ڪلاڪ تائين پاڻ کان اڳ جمع ڪرائيندڙ نمائندن جي موجودگي ۾ کوليون ويندڙ، ڪوٽ چڪ احمدي ۾ 12:30 ڪلاڪ تي ايڪزيڪيوٽو انجنيئر، PDM&I سيل رومي قبرستان جي پويان، گرد اسٽيشن جي ويجهو ناردن بائي پاس، ڪراچي جي آفيس ۽ ڪوليو ويندڙ. مينوئل آڇون قبول ٽ ڪيون ويندين
4. واڌ ڏيندڙ لاءِ، آڇ جي قيمت جو 5 سيڪڙو بد سيڪيورٽي ۽ 3,000/- روپيا ٽينڊر فيز (ناقابل واپسي) ڪال ڊپازٽ، بئنڪ گارنٽي، ڊيمانڊ ڊرافٽ يا پي آرڊر جي صورت ۾ "DDO PDM&I Cell, CTA&AD, Government of Sindh" جي نالي جمع ڪرائڻ لازمي آهي. بد سيڪيورٽي ۽ ٽينڊر فيز جي ڪاپي EPADS تي آن لائن جمع ڪرائي ويندي. جڏهن ته اصل دستاويز واڌ ڪلن جي تاريخ تي يا ان کان اڳ ايڪزيڪيوٽو انجنيئر، PDM&I سيل جي آفيس ۾ پهچن گهرجن
5. سرڪاري محڪمن يا اٿارٽين جي صورت ۾، آڇون ٽينڊر ڪمر واري ڊپٽهن تي ساڻنئي وقت ۽ هنڌ تي جمع ۽ ڪوليو ويندڙ.
6. پروڪيورنگ ايجنسي وٽ سنڊ پبلڪ پروڪيورمينٽ رولز 2010 (ترميم ٿيل) تحت ڪنهن ۽ يا تمام آڇ کي قبول يا رد ڪرڻ جو حق محفوظ آهي
7. وڌيڪ معلومات لاءِ، واڌ ڏيندڙ آفيس جي وقت دوران ايڪزيڪيوٽو انجنيئر (PDM&I) سيل سان سيل نمبر 0331-3263107 تي رابطو ڪري سگهن ٿا.

اختيار احمد منگي
ايڪزيڪيوٽو انجنيئر / DDO
پلاننگ ڊولپمينٽ مائنرنگ اينڈ امپليمينٽيشن سيل،
ڪلچر، ٽوئرزم، اينٽيڪٽيز اينڈ آرڪائيوز ڊپارٽمينٽ،
حڪومت سنڊ
3 WORK FOR SINDH

پلاننگ، ڊولپمينٽ، مائنرنگ اينڈ امپليمينٽيشن سيل، ڪلچر، ٽوئرزم، اينٽيڪٽيز اينڈ آرڪائيوز ڈپارٽمينٽ، بلڊنگ نمبر C-7، ايڊيا پاور ونگ ڪالونيءَ، HESCO حسين آباد، حيدرآباد

ويڊ نمبر 2192756-0337

ايميل: xenhescocivil@gmail.com

پتو: XEN سيل ورڪس ڊويزن HESCO حيدرآباد. فليٽ نمبر C-7، ايڊيا پاور ونگ ڪالونيءَ، HESCO حسين آباد، حيدرآباد

PRO(P)1111/MAY/2026

حيدر آباد الیکٹرک سپلاءِ کمپني لميٽيڊ

HESCO

اِي آڇون گهرائڻ ٽيون

HESCO پاران PPRA رولز جي تحت هڪ مرحلي تي ٻہ لفافي طريقيڪار اي۔آڇ طريقي جي ذريعي، نيشنل ڪمپيٽيٽو بڊنگ (NCB) تحت هيٺين ڪمن لاءِ ڪانٽريڪٽرن کان اي۔آڇون ڪهرائڻ ٽيون.

Tender No	Name of work	Bid Security	Bid closing date & time	Bid opening date & time
Tender 2025-26 XEN/Civil-52	Rehabilitation / Renovation of PMU office, Marble Topping, MIS & BOD office at Power Wing Colony HESCO Hyderabad	285,500.00	06.04.2026 11:00 AM	06.04.2026 11:30 AM
Tender 2025-26 XEN/Civil-53	Repair & Maintenance of Computer Center at S.E operation Society Nawabshah HESCO	259,000.00	06.04.2026 11:30 AM	06.04.2026 12:00 PM
Tender 2025-26 XEN/Civil-54	Maintenance & Repair of Circle Training Centre HESCO at 132Kv Grid Station Society HESCO Nawabshah	231,000.00	06.04.2026 12:00 PM	06.04.2026 12:30 PM
Tender 2025-26 XEN/Civil-55	Maintenance & Repair of Sub Division Officer (Operation) HESCO Daulatpur	186,000.00	06.04.2026 12:30 PM	06.04.2026 01:00 PM
Tender 2025-26 XEN/Civil-60	Repair & Maintenance of XEN / RO Office i/c Reconstruction of over Head Tank, Marble on Roof, False Ceiling & Wall Paneling, XEN Office Room Water Supply & Sewerage System, Construction of new Vehicles Parking Shed (04 Nos) at Old Power House Colony Phulelli	559,000.00	07.04.2026 12:00 PM	07.04.2026 12:30 PM
Tender 2025-26 XEN/Civil-61	2nd Phase for the Construction and Establishment of Transformer Reclamation Workshop at Mirpurkhas	2,109,000.00	07.04.2026 12:30 PM	07.04.2026 01:00 PM
Tender 2025-26 XEN/Civil-62	2nd Phase for the Construction and Establishment of Transformer Reclamation Workshop at Shaheed Benazirabad Nawabshah	3,199,000.00	07.04.2026 01:00 PM	07.04.2026 01:30 PM

1. اهليت:

اي۔آڇ لاءِ، هي دعوت انهن تمام آڇ ڏيندڙن لاءِ کليل آهي جيڪي هيٺين ضرورتن کي پورو ڪن ٿا:

الف) PPRA سان رجسٽريشن بشمول EPADS جو استعمال. ۽ پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) مان مالي 26-2025ع لاءِ تجديد ٿيل (Valid) سرٽيفڪيٽ. آڇ ڏيندڙ وٽ PEC جي لاڳاپيل ڪيٽيگري ۽ ڪوٽس ۽ تعميراتي شعبي ۾ ٽن (03) سالن جو تجربو هجڻ لازمي آهي.

ب) آڇ ڏيندڙ جي ڊي (JV) ڪوفرد، خانگي اداريا ۽ سرڪاري اداري هجي جيڪو ايڪٽو ٽيڪس پيئر لسٽ ۽ هجي ۽ فيڊرل بورڊ آف ريونيو (FBR) ۽ سنڊ ريونيو بورڊ (SRB) وٽ رجسٽرڊ هجي.

شرط ۽ ضابطا:

2. نيشنل ڪمپيٽيٽو واڌ (NCB) هڪ مرحلي تي ٻہ لفافي طريقيڪار موجب ڪيو ويندو.

الف. واڌ دستاويزن جو مڪمل سيٽ بشمول تفصيلي هدايتون، شرط ۽ ضابطا، EPADS جي ويب سائيٽ (http://www.eprocure.gov.pk) تي رجسٽرڊ آڇ ڏيندڙن لاءِ، دستياب آهن

ب. سيڪيورٽي جي شڪل ۾ بد سيڪيورٽي رقم (جيڪا مٿي جاڻايل آهي) ايڪزيڪيوٽو انجنيئر سول ورڪس ڊويزن HESCO حيدرآباد جي نالي بئنڪ گارنٽي / CDR / بئنڪرز چيڪ جي صورت ۾ هجڻ گهرجي. جيڪا آڇ جي مدي کان 28 ڏينهن وڌيڪ عرصي تائين هجي. آڇ ڏيندڙ کي بد سيڪيورٽي جي ڪاپي EPADS تي اپ لوڊ ڪرڻي پوندي ۽ اصل بد سيڪيورٽي اي۔آڇ جمع ڪرائڻ جي تاريخ ۽ وقت کان (هڪ ڏينهن) اڳ پروڪيورنگ ايجنسي ۾ جمع ڪرائڻي پوندي، پي صورت ۾ آڇ رد ڪئي ويندي.

ج. سڀني ڏاڪيسي رکندڙ آڇ ڏيندڙن کي هدايت ڪئي وڃي ٿي ته اهي EPADS (E-Pak Acquisition & Disposal System) پورٽل ذريعي آن لائن اپلاءِ ڪن

د. ڪامياب آڇ ڪائنٽريڪٽ جي ڪل قيمت جو 10٪ پرفارمنس سيڪيورٽي طور CDR يا بئنڪ گارنٽي جي صورت ۾ جمع ڪرائڻو پوندو.

هـ. HESCO پي پي آر اي رول 2004 جي شق 33(1) تحت ڪنهن به يا سڀني آڇن کي رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿي.

و. هي اشتهار PPRA (www.ppra.org.pk) ۽ HESCO جي ويب سائيٽ (www.hesco.gov.pk) تي پڻ موجود آهي.

نوٽ: پي پي آر اي رولز 2004 جي رول 48 تحت قائم ڪيل GRC جو نوٽيفڪيشن EPADS تي موجود آهي

فون: 0337_2192756

اي ميل: xenhescocivil@gmail.com

پتو: XEN سيل ورڪس ڊويزن HESCO حيدرآباد. فليٽ نمبر C-7، ايڊيا پاور ونگ ڪالونيءَ، HESCO حسين آباد، حيدرآباد

(ظفر علي سومرو) ايگزيڪيوٽو انجنيئر

سول ورڪس ڊويزن HESCO